

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/33233> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Roelvink, Véronique

Title: Gheerkin de Hondt : a singer-composer in the sixteenth-century Low Countries

Issue Date: 2015-06-24

Literature

Adriaenssen 1988

L.F.W. Adriaenssen, 'De Bossche familie Moer in kerkklokken, altaarstukken en gebed (1452-1644)', in: *De Brabantse Leeuw* 4 (1988), pp. 199-207.

Adriaenssen 1989

L.F.W. Adriaenssen, 'De Bossche klokkengietersfamilie Moer, 1450-1570', in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek* 6 (1989), pp. 45-78.

Adriaenssen/Adriaenssen 2004

L. Adriaenssen and J. Adriaenssen, 'Grim en haar kinderen. Uit het verleden van de Bossche beiaards', in: *Bossche Bladen* 2004 (2), pp. 63-68.

AGN

Algemene Geschiedenis der Nederlanden, 15 volumes, Bussum 1977-1983.

Agterberg 1981

M. Agterberg, *De bodebus in het zuiden: inventarisatie van bodebussen van gemeenten, waterschappen en ambachtsgilden in Zeeland, Noord-Brabant, Limburg en België*, Pijnakker 1981.

Albrecht 1957

H. Albrecht, *Georg Rhau. Musikdrucke as den Jahren 1538 bis 1545 in praktischer Neuauflage*, Kassel etc. 1957.

Algra 1983

H. Algra, *Franeker, stad met historie*, Franeker 1983.

Allaire/Cazeaux 1970-2014

G. Allaire and I. Cazeaux, 'Claudin de Sermisy (c. 1490-1562), opera omnia', in: *CMM* 52, [s.l.] 1970-2014.

Alloin 2002

É. Alloin (a.o.), *Les Della Robbia. Sculptures en terre cuite émaillée de la Renaissance italienne*, Paris 2002.

Andriessen 2002

P. Andriessen, *Die van muziken gheerne horen. Muziek in Brugge 1200-1800*, Brugge 2002.

Ariès 2003

P. Ariès, *Het uur van onze dood. Duizend jaar sterven, begraven, rouwen en gedenken*, Amsterdam/Antwerpen 2003².

Bain 1973

S.E. Bain, *Music Printing in the Sixteenth Century*, (Ph.D. diss., University of Cambridge, 1974).

Bank 1939a

J.A. Bank, 'Brabantse kerkmuziek in de 16de eeuw', in: *Sint Gregorius-blad. Tijdschrift tot bevordering van kerkelijke toonkunst – officieel orgaan van de Nederlandsche St. Gregorius-*

Vereeniging 64 (1939), pp. 102-110, pp. 236-241.

Bank 1939b

J.A. Bank, 'Overheidssubsidie voor onderricht in het gregoriaans', in: *Sint Gregorius-blad. Tijdschrift tot bevordering van kerkelijke toonkunst – officieel orgaan van de Nederlandsche St. Gregorius-Vereeniging* 64 (1939), pp. 285-288.

Bank 1940

J.A. Bank, 'Middeleeuwse kerkmuziek in Hollandse kerken', in: *Sint Gregorius-blad. Tijdschrift tot bevordering van kerkelijke toonkunst – officieel orgaan van de Nederlandsche St. Gregorius-Vereeniging* 65 (1940), pp. 6-10, 30-32, 50-56, 89-95.

Von Bartha 1930

D. von Bartha, 'Bibliographische Notizen zum Repertoire der Handschrift Cambrai 124 (125-128)', in: *Zeitschrift für Musikwissenschaft* XIII (1930-I), pp. 564-566.

Van Bavel 1974a

H. van Bavel O. Praem., 'Het basisdocument', in: *Boschboombladeren* 15 (1974), pp. 20-25.

Van Bavel 1974b

H. van Bavel O. Praem., 'Korte bouwgeschiedenis', in: *Boschboombladeren* 15 (1974), pp. 3-19.

Van Bavel/Kappelhof/Van der Velden/Verbeek 2001

H. van Bavel O. Praem., A.C.M. Kappelhof, G.M. van der Velden and G. Verbeek, *De kroniek van het St. Geertruiklooster te 's-Hertogenbosch. Die chronijcke der Stadt en Meijerije van 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch/Heeswijk Dinther* 2001.

Beckers/Leeuw 1979

J. Beckers and R.-A. Leeuw, 'Onderwijs en scholen', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 113-115.

Van Beek 1986-2002

E.J.A. van Beek (ed.), *Encyclopedie van munten en bankbiljetten*, Alphen aan den Rijn 1986-2002.

Van der Beek 2008

H. van der Beek, 'Rond de Burgwal', in: *Delftse Post, dé Weekkrant*, Woensdag 27 augustus 2008, p. 6.

Beekelaar 1988

G.A.M. Beekelaar, *Richtlijnen voor het uitgeven van historische bescheiden*, 's-Gravenhage 1988.

De Beer 1990

R. de Beer, 'Boekverluchters en verluchte handschriften', in: A.M. Koldewij (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 487-496.

De Beer 1991

R. de Beer, 'Four manuscripts from the Friars of 's-Hertogenbosch (1520-1530)', in: K. van der Horst en J.-C. Klamt (ed.), *Masters and miniatures: proceedings of the Congress on medieval manuscript illumination in the Northern Netherlands*, Doornspijk 1991, pp. 359-363.

Beernaert/Leenders/Schotte/Vandamme 1998

B. Beernaert, K. Leenders, B. Schotte and L. Vandamme, *Huizen en hun bewoners. Een 16de-eeuwse stadswandeling door Brugge*, Brugge 1998.

Van Berckel 1897/1899/1901/1904

K.C. van Berckel, 'De St. Hippolytus-kerk te Delft', in: *Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom van Haarlem* 22 (1897), pp. 388-400; 24 (1899), pp. 281-299; 26 (1901), pp. 200-221; 28 (1904), pp. 97-109, 313-326.

Berends/Meischke 1979

G. Berends and R. Meischke, 'De bouwgeschiedenis van de Oude Kerk', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 32-38.

Bergé 1990

W. Bergé, 'Het voormalige hoogaltaar in de Sint-Jan', in: A.M. Koldewij (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen, 's-Gravenhage* 1990, pp. 439-463.

Bergé/Christiaens 2011

P. Bergé and J. Christiaens (eds.), *Dies Irae. Kroniek van het Requiem*, Leuven 2011.

Van Bergen 2002

S. van Bergen, 'De middeleeuwse kalender ontcijferd', in: *Kunstschrift* 6 (2002), *Het getijdenboek*, pp. 14-21.

Van Bergen 2004

S. van Bergen, 'De productie van een getijdenboek in laat-middeleeuws Brugge', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 11 (2004), pp. 9-27.

Van Bergen 2007

W. van Bergen, *De Meesters van Otto van Moerdrecht. Een onderzoek naar de stijl en iconografie van een groep miniaturisten, in relatie tot de productie van getijdenboeken in Brugge rond 1430*, (Ph.D. diss., University of Amsterdam, 2007), Amsterdam 2007.

Bernet-Kempers 1928

K.P. Bernet-Kempers, *Jacobus Clemens non Papa und seine Motetten*, Augsburg 1928.

Bernet Kempers 1951-1976

K.P. Bernet Kempers (ed.), 'Jacobus Clemens non Papa (ca. 1510-between 1556 and 1558), opera omnia', in: *CMM* 4, Rome etc. 1951-1976.

Bernhard 2000

M. Bernhard (ed.), *Lexicon musicum latinum medii aevi (Dictionary of medieval Latin musical terminology to the end of the 15th century)*, Fascicle 4, Munich 2000.

Bernstein 1997

J.A. Bernstein, 'Musica Transalpina. The Transmission of Netherlandish and Venetian Music Publications in the mid-16th Century', in: E. Schreurs and H. Vanhulst (eds.), *Yearbook of the Alamire Foundation* 2 (1997), Leuven 1997, pp. 395-404.

Bernstein 1998

J.A. Bernstein, *Music printing in Renaissance Venice. The Scotto Press (1539-1572)*, New York/Oxford 1998.

Bernstein 2001

L.F. Bernstein, 'Canis, Cornelius', in: Stanley Sadie (ed.), *The New Grove Dictionary of*

Music and Musicians, London 2001, volume 4, pp. 932-934.

Bianci 1958

L. Bianci, *Le opere complete di Giovanni Pierluigi da Palestrina. Il libro non delle messe a 4, 5 e 6 voci*, volume XXV, Rome 1958.

Van den Bichelaer 1998

A.H.P. van den Bichelaer, *Het notariaat in Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch tijdens de Late Middeleeuwen, (1306-1531): een prosopografisch, diplomatisch en rechtshistorisch onderzoek*, Amsterdam 1998.

Blackburn ('Hellinck, Lupus [Wulfaert]')

B.J. Blackburn, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Hellinck, Lupus [Wulfaert]', accessed June 2011.

Blackburn 1970

B.J. Blackburn, 'The Lupus Problem', (Ph.D. diss., University of Chicago, 1970).

Blackburn 1973

B.J. Blackburn, 'Johannes Lupi and Lupus Hellinck. A Double Portrait', in: *The Musical Quarterly* 59 (1973), pp. 547-583.

Blackburn 1980-1989

B.J. Blackburn, 'Johannis Lupi, opera omnia', in: *CMM* 84, Neuhausen-Stuttgart 1980-1989.

Blackburn 1987

B.J. Blackburn, *Music for Trevisio Cathedral in the Late Sixteenth Century. A Reconstruction of the Lost Manuscripts 29 and 30*, London 1987.

Blackburn 2005

B.J. Blackburn, 'The Eloquence of Silence: Tacet Inscriptions in the Alamire Manuscripts', in: S. Clark and E.E. Leech (eds.), *Citation and Authority in Medieval and Renaissance Musical Culture: Learning from the Learned*, Woodbridge 2005, pp. 206-223.

Blackburn forthcoming

B.J. Blackburn, 'Lupus Hellinck, three four-part Masses', in: *Exempla Musica Neerlandica*, Middelburg.

Blackburn/Holford-Strevens

B. Blackburn and L. Holford-Strevens, *The Oxford Companion of the Year. An exploration of calendar customs and time-reckoning*, Oxford 2003².

Le Blanc 1990

P.M. le Blanc, 'De beschilderde vleugels van het Oordeelspel. Mosmans' fabel over Hieronymus Bosch', in: A.M. Koldewij (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 411-414.

Van Bleyswijck 1667-1680

D. van Bleyswijck, *Beschryvinge der stad Delft*, Delft 1667-ca. 1680.

Blockmans 1992

W. Blockmans, 'Brugge als Europees handelscentrum', in: V. Vermeersch (ed.), *Brugge en Europa*, Antwerpen 1992, pp. 41-55.

Blockmans 1998

W. Blockmans, "'Fondans en mencolie de povreté". Leven en werken in Brugge 1482-

1584', in: M.P.J. Martens (a.o.), *Brugge en de Renaissance. Van Memling tot Pourbus*, volume 1, Brugge 1998, pp. 26-32.

Blockmans 2010

W. Blockmans, *Metropolen aan de Noordzee. De geschiedenis van Nederland 1100-1560*, Amsterdam 2010.

Blockmans/Prevenier 1974

W.P. Blockmans and W. Prevenier, 'Openbare armenzorg te 's Hertogenbosch tijdens een groeifase, 1435-1535', in: *Annalen van de Belgische Vereniging voor Hospitaalgeschiedenis* XII (1974), pp. 21-78.

Blockmans/Prevenier 1997

W. Blockmans and W. Prevenier, *De Bourgondiërs. De Nederlanden op weg naar eenheid, 1384-1530*, Amsterdam 1997.

Blockmans/Prevenier 1999

W. Blockmans and W. Prevenier, *The Promised Lands. The Low Countries under Burgundian Rule, 1369-1530*, Pennsylvania 1999.

Bloemendal 2008

J. Bloemendal (ed.), *Macropedius 1558-2008. Macropedius in Europese context*, Amersfoort 2008.

Bloemendal 2010

J. Bloemendal (ed.), *The Latin Playwright Georgius Macropedius (1487-1558) in European Contexts*, Turnhout 2010.

Blondé 1987

B. Blondé, *De sociale structuren en economische dynamiek van 's-Hertogenbosch 1500-1550*, Tilburg 1987.

Blondé 2004

B. Blondé, 'Bossche bouwvakkers en belastingen. Nadenken over economische groei, levensstandaard en sociale ongelijkheid in de zestiende eeuw', in: B. Blondé, B. De Munk and F. Vermeulen (eds.), *Doodgewoon. Mensen en hun dagelijks leven in de geschiedenis. Liber Amicorum Alfons K.L. Thijs*, Antwerpen 2004, pp. 45-62.

Bloxam ('Saint Donatian Mass')

M.J. Bloxam, 'Saint Donatian Mass – Jacob Obrecht', on:
<http://obrechtmass.com/home.php>.

Bloxam 1987

M.J. Bloxam, *A survey of late medieval service books from the Low Countries: Implications for sacred polyphony, 1460-1520*, (Ph.D. diss., Yale University, 1987), Michigan 1987.

Bloxam 2004

M.J. Bloxam, 'A Cultural Context of the Chanson Mass', in: H. Meconi (ed.), *Early Musical Borrowing*, New York/London 2004, pp. 7-35.

Bloxam 2011

M.J. Bloxam, 'Text and Context: Obrecht's *Missa de Sancto Donatiano* in Its Social and Ritual Landscape', in: *Journal of the Alamire Foundation* 1 (2011), pp. 11-36.

Bloxam/Bull 2010

M.J. Bloxam and S. Bull, 'Obrecht and the Mass for St. Donatian: A Multi-Media

Triptych', in: *Journal of the Alamire Foundation* 2 (2010), pp. 111-125.

De Bodt 1990

S. de Bodt, 'Borduurwerkers te 's-Hertogenbosch', in: A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 482-486.

Boekwijt 2012

H. Boekwijt, 'Het misgelopen gerecht in het Keizershof', in: R. van Genabeek, E. Nijhof, F. Schipper and J. Treling, *Putten uit het Bossche verleden. Vriendenbundel voor Hans Janssen ter gelegenheid van zijn afscheid als stadsarcheoloog van 's-Hertogenbosch*, Alphen aan de Maas 2012, pp. 75-85.

Boekwijt/Glaudemans/Hagemans 2010

H. Boekwijt, R. Glaudemans and W. Hagemans, *De Sint-Janskathedraal van 's-Hertogenbosch. Geschiedenis van de bouw*, Alphen aan de Maas 2010.

Boitet 1729 (1972)

R. Boitet, *Beschrijving Der Stadt Delft, Delft 1729* (facsimile by A.O. van Kouwenhoven, Alphen aan den Rijn/Amsterdam 1972).

Böker-Heil 1967

N. Böker-Heil, 'Die Motetten von Philippe Verdelot', (Ph.D. diss., Johann Wolfgang Goethe-Universität, Frankfurt am Main, 1967).

Bonda 1996

J.W. Bonda, *De meerstemmig Nederlandse liederen in de vijftiende en zestiende eeuw*, Hilversum 1996.

Boorman ('Printing and publishing of music, §I: Printing')

S. Boorman, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Printing and publishing of music, §I: Printing – 3. Printing from type – (ii) Early history', accessed May 2013.

Borchert 2002

T.-H. Borchert, 'Handel en wandel: Brugge en de Europese kunst', in: A. Vandewalle, *Hanzekooplui en Medicibankiers. Brugge, wisselmarkt van Europese culturen*, Oostkamp 2002, pp. 137-148.

Borchert 2005

T.-H. Borchert, *De portretten van Memling*, Gent-Amsterdam 2005.

Bouckaert 2000a

B. Bouckaert, 'Enkele nieuwe inzichten over de stichting van een koralenschool in de collegiale kerk van Sint-Petrus in Rijsel door Philips de Goede (1425)', in: *Musica Antiqua* 17/2 (mei 2000), pp. 53-62.

Bouckaert 2000b

B. Bouckaert, 'Een tweede koralenstichting in de collegiale kerk van Sint-Petrus te Rijsel (16de eeuw)', in: *Musica Antiqua* 17/4 (november 2000), pp. 161-167.

Bouckaert 2000c

B. Bouckaert (ed.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent, van Middeleeuwen tot Barok*, Gent/Amsterdam 2000.

Bouckaert/Schreurs 1998

B. Bouckaert and E. Schreurs, *Stemmen in het kapittel. Het muziekleven in Vlaamse*

kathedralen en kapittelkerken ca 1300 – 1600, Peer 1998.

Bouwstenen

Bouwstenen voor een geschiedenis der toonkunst in de Nederlanden, volume 1, 2 and 3, Amsterdam 1965-1980.

Bower 2003

C.M. Bower, 'The Sequence Repertoire of the Diocese of Utrecht', in: *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* LIII-1/2 (2003), pp. 49-104.

Brekelmans/Formsma/Smit 1952

F.A. Brekelmans, W.J. Formsma and J.P.W.A. Smit, *De archieven van het Gereformeerd Burgerweeshuis te 's-Hertogenbosch*, 's-Gravenhage 1952.

Breuker/Janse 1997

Ph.H. Breuker and A. Janse, *Negen eeuwen Friesland – Holland. Geschiedenis van een haat-liefdeverhouding*, Leeuwarden/Zutphen 1997.

Brinkmann ('Bening')

B. Brinkmann, <http://www.oxfordartonline.com>, 'Bening: Bening (1) Sanders Bening, Bening: (2) Simon Bening', accessed July 2011.

Brinkmann/König 1991

B. Brinkmann and E. König, *Kommentar zu [Faksimile-Edition] Simon Bening. Das Blumen-Stundenbuch: Clm 23637 Bayerische Staatsbibliothek München*, Luzern 1991.

Briquet 1907

C.M. Briquet, *Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600*, Paris 1907.

Broeder Denijs/Heyerman/Van Rooy 1954

Broeder Denijs, E. Heyerman and H.J.M. van Rooy, *Geschiedenis van Reinier van Arkel en de viering van het eeuwfeest*, 's-Hertogenbosch 1954.

Brown 1965

H.M. Brown, *Instrumental Music printed before 1600, A Bibliography*, Cambridge (Massachusetts) 1965.

Brown 1983

H.M. Brown, 'A "New" Chansonnier of the Early Sixteenth Century in the University Library of Uppsala: A Preliminary Report', in: *Musica Disciplina* 37 (1983), pp. 171-233.

Brown 1987

H.M. Brown, 'Uppsala Universitetsbiblioteket Vokalmusi i handskrift 76a', in: *Renaissance Music in Facsimile* 19, New York & London 1987.

Brown/Fallows/Freedman ('Chanson')

H.M. Brown, D. Fallows and R. Freedman, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Chanson. 2. 1430 to about 1525; 3. 1525 to the mid-16th century', accessed August 2014.

Van Bruaene 2008

A.-L. van Bruaene, *Om beters wille. Rederijkerskamers en de stedelijke cultuur in de Zuidelijke Nederlanden (1400-1650)*, Amsterdam 2008.

Bryden/Hughes 1969

J.R. Bryden and D.G. Hughes, *An Index of Gregorian Chant*, 2 volumes, Cambridge (Massachusetts) 1969.

Van Bueren 1999

T. van Bueren (ed.), *Leven na de dood. Gedenken in de late Middeleeuwen*, Turnhout 1999.

Van Bueren 2005

T. van Bueren (ed.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005.

De Bruijn 2003

M. de Bruijn, 'De voorgeschiedenis van het Keizershof. Een onderzoek naar de vroegere bewoners', in: *Bossche Bladen* 2003 (1), pp. 26-29.

Caldwell ('Keyboard music')

J. Caldwell (a.o.), <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Keyboard music, § I: Keyboard music to c1750', Accessed May 2013.

Cantus Database

<http://cantusdatabase.org>; accessed January/February 2013, December 2014.

Capilla Flamenca 1993

Capilla Flamenca, *Renaissance-polyfonie in Brugge. Het liedboek van / The songbook of Zeghere van Male*, Eufoda 1155 (1993).

Casimiri 1941

R. Casimiri, *Le opere complete di Giovannie Pierluigi da Palestrina. Il libro quinto delle messe a 4, 5 e 6 voci secondo*, volume XV, Rome 1941.

Caspers 1992

Ch.M.A. Caspers, *De eucharistische vroomheid en het feest van Sacramentsdag in de Nederlanden tijdens de late Middeleeuwen*, Leuven 1992.

Van de Castele/Van der Straten 1870

D. van de Castele and E. van der Straten, *Mâitres de chant et organistes de Saint-Donatien et de Saint-Sauveur à Bruges, Documents recueillis par Désiré van de Castele et annotés par Edmond van der Straten*, Bruges 1870.

Census 1979-1988

Census catalogue of manuscript sources of polyphonic music, 1400-1550, 5 volumes, Neuhäusen-Stuttgart 1979-1988.

Chapman 1966

J.G. Chapman, *The works of Pierre Moulu: a stylistic analysis*, (Ph.D. diss., University of New York, 1964), Michigan 1966.

Christoffersen 1994

P.W. Christoffersen, *French Music in the Early Sixteenth Century. Studies in the music collection of a copyist of Lyons. The manuscript Ny kgl. Samling 1848 2° in the Royal Library*, Copenhagen, 3 volumes, Copenhagen 1994.

Cieślak/Biernat 1995

E. Cieślak and C. Biernat, *History of Gdańsk*, Gdańsk 1995.

CMME ('Missa L'oserai-je dire')

<http://www.cmme.org>, accessed February 2013.

Coppens 1840

J.A. Coppens, *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's Hertogenbosch, naar aanleiding van het katholiek Meijerijsch memorieboek van A. van Gils*, 4 volumes, 's Hertogenbosch

1840-1844.

De Coussemaker 1975²

C.E. de Coussemaker, *Notice sur les collections musicales de la Bibliothèque de Cambrai*, Paris 1843 (facsimile 1975²).

Coustelier 1970

A.U. Coustelier (ed.), *Jean Marot, Oeuvres, nouvelle édition. Suivie des poésies de Michel Marot, fils de Clément*, Genève 1970 (reprint from the edition of 1723).

Cross/Meconi ('Pipelare, Matthaeus')

R. Cross and H. Meconi, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Pipelare, Matthaeus', accessed February 2013.

Cummings 2006

A.M. Cummings, 'The Motet', in: J. Haar (ed.), *European Music 1520-1640*, Woodbridge 2006, pp. 130- 156.

Dacquín/Formesyn 1984

H. Dacquín and M. Formesyn (ed.), *Brugge, Belfort en Beiaard*, Brugge 1984.

Dambruynne 1994

J. Dambruynne, 'De Gentse bouwvakambachten in sociaal-economisch perspectief (1540-1795)', in: C. Lis and H. Soly (eds.), *Werken volgens de regels. Ambachten in Brabant en Vlaanderen, 1500-1800*, Brussel 1994, pp. 51-105.

Dambruynne 1997

J. Dambruynne, 'Rijkdom, materiële cultuur en sociaal aanzien. De bezitspatronen en investeringsstrategieën van de Gentse ambachten omstreeks 1540', in: C. Lis and H. Soly (eds.), *Werelden van verschil. Ambachtsgilden in de Lage Landen*, Brussel 1997, pp. 151-211.

Dauven 2001

C. Dauven-van Knippenberg, 'Dramatic Celebration of the Easter Festival', in: P. Post, G. Rouwhorst, L. van Tongeren and A. Scheer (eds.), *Christian Feast and Festival. The Dynamics of Western Liturgy and Culture*, Leuven 2001, pp. 405-420.

Declerck 1971

P. Declerck, 'Commuun en Zeven Getijden in de Brugse parochiekerken', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* CVIII (1971), pp. 117-165.

Delaissé/Marrow/De Wit 1977

L.M.J. Delaissé, James Marrow and John de Wit, *The James A. de Rothschild collection at Waddesdon Manor*, Fribourg 1977.

Deschamps de Pas 1857

L. Deschamps de Pas, 'Drame liturgique', in: A. Didron, *Annales Archéologiques*, Tome dix-septième, Paris 1857, pp. 164-169.

Desmense 1995

W. Desmense, *Lang leve de Sint-Jan, een Bossche ode uit de 16e eeuw aan hertog, stad en kerk*, 's-Hertogenbosch 1995.

Desmense 1999

W. Desmense, 'Van Scolae de Buscho naar Stedelijk Gymnasium', in: K. van den Oord (ed.), *Scolae de Buscho 1274-1999, fragmenten uit de historie van de Latijnse School van*

's-Hertogenbosch ter gelegenheid van het 725-jarig bestaan, Zwolle 1999, pp. I.86-I.94.

De stad Delft 1979

De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572 (2 volumes: *Tekst and Afbeeldingen*), Delft 1979.

Dewitte 1962

A. Dewitte, 'Scolastri en rectores scholarum aan de O. L. Vrouw-kapittelschool te Brugge (ca. 1480-1553)', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* XCIX (1962), pp. 265-309.

Dewitte 1967

A. Dewitte, 'De kapittelschool van de collegiale Sint-Salvator te Brugge, 1516-1594', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* CIV (1967), pp. 5-65.

Dewitte 1970

A. Dewitte, 'De geestelijkheid van de Brugse Lieve-vrouwkerk in de 16de eeuw', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* CVII (1970), pp. 100-135.

Dewitte 1971

A. Dewitte, 'Zangmeesters, schoolmeesters en organisten aan de Sint-Jacobparochie te Brugge, 1419-1591', in: *Biekorf* 72 (1971), pp. 332-349.

Dewitte 1972a

A. Dewitte, 'Scholen en onderwijs te Brugge gedurende de Middeleeuwen', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* CIX (1972), pp. 145-217.

Dewitte 1972b

A. Dewitte, 'Wulfaert Hellinck van Axel, zangmeester van Sint-Donaas te Brugge: uitvoering van zijn testament 1541-1542', in: *Biekorf* 73 (1972), pp. 355-358.

Dewitte 1973

A. Dewitte, 'De grafelijke Sint-Donaaskerk te Brugge als middeleeuws cultuurcentrum', in: *Het Brugs Ommeland* 13 (1973), pp. 11-20.

Dewitte 1974

A. Dewitte, 'Gegevens betreffende het muziekleven in de voormalige Sint-Donaaskerk te Brugge 1251-1600', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* CXI (1974), pp. 129-174.

Dewitte 1977

A. Dewitte, 'Zangmeesters, "schoolmeesters" en organisten aan de Sint-Gilliskerk te Brugge, ca. 1471 - ca. 1570', in: *Biekorf* 77 (1977), pp. 89-99.

Dewitte 1979

A. Dewitte, 'De codex Cambrai 124 (125-128) van Zegher van Maele. Een volkskundig platenboek uit 1542', in: *Het Brugs Ommeland* 19, nr. 4 (1979), pp. 267-280.

Dewitte 1985

A. Dewitte, 'Muziekleven in Brugge in de 16de eeuw', in: *Vlaanderen* XXIV (1985), pp. 156-159.

Dewitte 1987

A. Dewitte, 'Erasmus en Brugge', in: *Biekorf* 87 (1987), pp. 219-226.

Dewitte 1991

A. Dewitte, 'Kunstambachten in de Brugse St.-Jacobkerk, 15de-16de eeuw', in: *Biekorf* 91

(1991), pp. 71-78.

Dewitte 1997a

A. Dewitte, 'Muziek in de Brugse Onze-Lieve-Vrouwekerk, 1291-1583', in: *Sacris Erudiri. Jaarboek voor Godsdienstwetenschappen* 37 (1997), pp. 421-448.

Dewitte 1997b

A. Dewitte, 'Planarii als bron voor cultuur te Brugge in de Middeleeuwen', in: *Biekorf* 97 (1997), pp. 297-304.

Dewitte 1998a

A. Dewitte, 'De Brugse Salvatorkerk 1483-1516', in: *Biekorf* 98 (1998), pp. 262-266.

Dewitte 1998b

A. Dewitte, 'Koorboeken in de Brugse St.-Salvatorkerk, 15de eeuw', in: *Biekorf* 98 (1998), pp. 258-261.

Dewitte 2000

A. Dewitte, 'De Brugse Salvatorkerk 1483-1516', in: *Biekorf* 100 (2000), pp. 262-266.

D'hondt/Vandamme 2003

J. D'hondt en L. Vandamme, *Grafstenen op papier, Grafschriftenverzamelingen in Brugse archieven en bibliotheken*, Brugge 2003.

Diehl 1974

G.K. Diehl, 'The partbooks of a renaissance merchant, Cambrai: Bibliothèque Municipale, mss. 125-128', (Ph.D. diss., University of Pennsylvania, 1974), Michigan 1993.

Van Dijck 1973

G.C.M. van Dijck, *De Bossche Optimaten, Geschiedenis van de Illustere Lieve Vrouwebroederschap te 's-Hertogenbosch, 1318-1973*, Tilburg 1973.

Van Dijck 1980

L. van Dijck, 's-Hertogenbosch, orgelstad in de 16^e eeuw', in: A. Dunning (ed.), *Visitatio Organum. Feestbundel voor Maarten Albert Vente, aangeboden ter gelegenheid van zijn 65^e verjaardag*, Buren 1980, pp. 117-129.

Van Dijck 1997

G.C.M. van Dijck, 'Hediart en Derkennes. Architecten van de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch, ca. 1516-1607', in: *De Brabantse Leeuw* 46 (1997-2), pp. 96-102.

Van Dijck 1998

G.C.M. van Dijck, 'Peter van Os ontmaskerd. Het drieluik van Boston', in: *De Brabantse Leeuw* 47 (1998), pp. 116-124.

Van Dijck 2001

L.G. van Dijck, 'Sampson', in: *De Brabantse Leeuw* 50 (2001-1), pp. 32-37.

Van der Does de Bije 1874

P.J. van der Does de Bije, *Catalogus van het archief der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch, ['s-Hertogenbosch?]* 1874.

Van der Does de Willebois 1904-1906

A. van der Does de Willebois, *Studieburzen. Beurzenstichtingen voor de stad en voormalige Meijerij van 's-Hertogenbosch*, 4 volumes, 's-Hertogenbosch 1904-1906.

Domestici 1992

F. Domestici, *Della Robbia. A family of artists*, Florence 1992.

Van Dongen 1980

V.M. van Dongen (a.o.), *Bossche Bouwstenen III*, 's-Hertogenbosch 1980.

Dörnhöffer 1911

F. Dörnhöffer, *Seelengärtlein. Hortulus Animae. Cod. Bibl. Pal. Vindob. 2706*, 3 volumes, Frankfurt am Main 1911.

Van der Drift 2010

R.J. van der Drift, 'Eigendomsrecht en locaties van grafzerken in de Sint-Jan', in: J. van Oudheusden and H. Tummers (ed.), *De grafzerken van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch*, 4 volumes, 's-Hertogenbosch 2010, volume I, pp. 155-185. Also available on the internet: <http://www.degrafzerkenvandesintjan.nl>.

Droz/Piaget 1968

E. Droz and A. Piaget, *Le Jardin de Plaisance et Fleur de Rhétorique, reproduction en facsimilé de l'édition publiée par Antoine Vérard vers 1501*, 2 volumes, New York 1968.

Van Drunen 1983a

A.H. van Drunen, 'De Middeleeuwse kerken', in: H.L. Janssen (ed.), *Van Bos tot stad. Opgravingen in 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1983, pp. 89-100.

Van Drunen 1983b

A.H. van Drunen, 'Het Bossche burgerhuis in het midden van de 16e eeuw', in: H.L. Janssen (ed.), *Van Bos tot stad. Opgravingen in 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1983, pp. 127-137.

Van Drunen 1991

A. van Drunen, 'Een wandeling langs de (verdwenen) kerken en kloosters van 's-Hertogenbosch uit de periode 1450-1629', in: *Kloosters, kronieken en koormuziek: cultuur in Bourgondisch 's-Hertogenbosch 1450-1629 (incl. rondwandeling)*, 's-Hertogenbosch 1991, pp. 9-40.

Van Drunen 2002a

A. van Drunen, 'Plaats van de Bossche stadhuizen. Nieuwe gegevens', in: *Bossche Bladen* 2002 (3), pp. 75-79.

Van Drunen 2002b

A. van Drunen, 'Een speurtocht naar middeleeuwse Bossche kloosters', in: M. Ackermans and Th. Hoogbergen, *Kloosters en religieus leven. Historie met toekomst*, 's-Hertogenbosch 2002, pp. 56-77.

Van Drunen 2006

A. van Drunen, *'s-Hertogenbosch van straet tot stroom*, Zwolle/Zeist 2006.

Duclos 1910

A. Duclos, *Bruges, histoire et souvenirs*, Bruges 1910.

Van Duyse 1908

F. van Duyse, 'Het ierste musyck boexken van Tielman Susato', in: *Uitgave van de Vereeniging voor Noord Nederlands Muziekgeschiedenis XXIX*, Amsterdam 1908.

De Duytsche 1955

M. De Duytsche, *Inventaris archiefstukken zaal II [OCMW-B], p. 75/2-79, 15^e eeuw – 1816*, Brugge 1955, typed.

Ebeling 1952

H.J.M. Ebeling, 'Het Heilig Kruis-Lof bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap', in: *Brabantia. Tweemaandelijks tijdschrift van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant en de Stichting Brabantia Nostra I* (1952), pp. 23-26.

Eekhof 1876

W. Eekhof, *Oorkonden der geschiedenis van het Sint Anthonij-Gasthuis te Leeuwarden uit de 15^e en 16^e eeuw, door de voogden dezer stichting naar de oorspronkelijke bescheiden uitgegeven, met historische toelichtingen*, volume 1: 1406-1562, volume 2: 1562-1600, Leeuwarden 1876.

Egidius Kwartet 1996

Egidius Kwartet, *Venus-ghejancksel, chansons & madrigals from the low countries*, cd KTC 1198 (1996).

Egidius Kwartet 2002

Egidius Kwartet, *Tielman Susato, Het Ierste en Tweetste Musyck Boexken*, cd NM Classics 92123 (2002).

Egidius Kwartet 2005

Egidius Kwartet, *Gheerkin de Hondt, a portrait*, cd Et'cetera KTC 1300 (2005).

Egidius Kwartet 2006

Egidius Kwartet, *The Songbook of Hieronymus Lauweryn van Watervliet*, cd Et'cetera KTC 1314 (2006).

Egidius Kwartet 2014

Egidius Kwartet, *De Leidse Koorboeken/The Leiden Choirbooks*, volume 5, cd Et'cetera KTC 1414 (2014).

Eitner 1900-1904

R. Eitner, *Biographisch-bibliographisches Quellen-Lexikon der Musiker und Musikgelehrten der christlichen Zeitrechnung bis zur Mitte des neunzehnten Jahrhunderts*, 10 volumes, Leipzig 1900-1904.

Elders 1972

W. Elders, 'Jheronimus Vinders, Missa Stabat Mater, 5-6 vocum', in: *Exempla Musica Neerlandica VII* (1972).

Elders 1985

W. Elders, *Componisten van de Lage Landen*, Utrecht/Antwerpen 1985.

Elders 2006

W. Elders (ed.), *New Josquin Edition*, volume 23, *Motets on non-biblical texts 3, De Beata Virgine 1, Critical notes*, Utrecht 2006.

Elders 2009

W. Elders (ed.), *New Josquin Edition*, volume 25, *Motets on non-biblical texts 5, De Beata Virgine 3, Critical notes*, Utrecht 2009.

Elders/Forney ('Clemens non Papa, Jacobus')

W. Elders and K. Forney, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Clemens non Papa, Jacobus', accessed november 2013.

Elzinga 1979-1999

H. Elzinga (ed.), 'Johannes Richafort, opera omnia', in: *CMM 81*, Neuhausen-Stuttgart-

Holzgerlingen 1979-2006.

Enno van Gelder 2002

H. Enno van Gelder, *De Nederlandse munten. Het complete overzicht tot en met de komst van de euro*, 2002⁸.

Everts 1985

H. Everts, *De Codex Smijers. Het zevende handschrift van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch*, (unpublished master's thesis, University of Amsterdam, 1985).

Faber 1972

J.A. Faber, *Drie eeuwen Friesland. Economische en sociale ontwikkelingen van 1500 tot 1800*, 2 volumes, A.A.G. Bijdragen 17, Wageningen 1972.

Fallows ('Gilles Joye')

D. Fallows, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Gillis Joye', accessed November 2009.

Ferer 2005

M.T. Ferer, 'Thomas Crequillon and the Cult of St. Cecilia', in: E. Jas (ed.), *Beyond Contemporary Fame. Reassessing the Art of Clemens non Papa and Thomas Crequillon. Colloquium Proceedings Utrecht, April 24-26, 2003*, Turnhout 2005, pp. 125-139.

Fétis 1862, 1865

F.J. Fétis, *Biographie universelle des musiciens et bibliographie générale de la musique*, deuxième édition, volume 4, Paris 1862 and volume 8, Paris 1865.

Finscher 1958-1972

L. Finscher (ed.), 'Loyset Compère, Opera Omnia', in: *CMM* 15, [s.l.] 1958-1972.

Fitch ('Requiem Mass')

F. Fitch, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Requiem Mass, 2. Polyphonic settings to 1600', accessed May 2011.

Forney 1987

K.K. Forney, 'Music, ritual and patronage at the Church of Our Lady, Antwerp', in: *Early Music History* 7 (1987), pp. 1-57.

Forney 2005

K.K. Forney, 'New insights into the career and musical contributions of Tielman Susato', in: K. Polk (ed.), *Tielman Susato and the music of his time: print culture, compositional technique and instrumental music in the Renaissance*, Hillsdale N.Y. 2005, pp. 1-44.

Frenken 1956

A.M. Frenken, *Documenten betreffende de kapittels van Hilvarenbeek, Sint Oedenrode en Oirschot*, 's-Hertogenbosch 1956.

Frenken/Peijnenburg 1988

A.M. Frenken and J.W.M. Peijnenburg, 'De Bossche Cantorie', in: J.P.A. Coopmans and A.M.D. van der Veen, *Van Blauwe Stoep tot Citadel. Varia Historica Brabantica Nova Ludovico Pirenne dedicata*, 's-Hertogenbosch 1988, pp. 151-160.

Fruin 1866

R.J. Fruin, *Informacie up den staet, faculteyt ende gelegentheyt van de steden ende dorpen van Hollant ende Vrieslant om daerna te reguleren de nyeuwe schiltaele, gedaen in den jaere MDXIV*, Leiden 1866.

Gabriëls 2010²

N. Gabriëls, 'Bourgeois Music Collecting in Mid Sixteenth-Century Bruges. The Creation of the Zeghere van Male Partbooks (Cambrai, Médiathèque Municipale, MSS 125-128)', (Ph.D. diss., Katholieke Universiteit Leuven), Leuven 2010².

Gachard 1874

M. Gachard, *Collection des voyages des souverains des Pays-Bas, Tome Deuxième. Itinéraire de Charles-Quint de 1506 à 1531. Journal des voyages de Charles-Quint, de 1514 à 1551, par Jean de Vandenesse*, Brussel 1874.

Gailliard 1977²

J. Gailliard, *De ambachten en neringen van Brugge, of Beschryving hunner opkoomst, bloei, werkzaamheden, gebruiken en voorregten*, Brugge 1977² (1854).

Galera i Monegal 1998

M. Galera i Monegal, *Antoon van den Wijngaerde, pintor de ciudades y de hechos de armas en la Europa del Quinientos. Cartobibliografía razonada de los dibujos y grabados, y ensayo de reconstrucción documental de la obra pictórica*, Barcelona 1998.

Geirnaert/Vandamme 1996

N. Geirnaert and L. Vandamme, *Brugge. Een verhaal van 2000 jaar*, Brugge 1996.

Van Genabeek 2012

R. van Genabeek, 'Messen uit de Stooftstraat. De beerput van een messenmaker uit de 16de eeuw', in: R. van Genabeek, E. Nijhof, F. Schipper and J. Treling, *Putten uit het Bossche verleden. Vriendenbundel voor Hans Janssen ter gelegenheid van zijn afscheid als stadsarcheoloog van 's-Hertogenbosch*, Alphen aan de Maas 2012, pp. 145-161.

Gérolde 1921

Théodore Gérolde, *Le manuscrit Bayeux, texte et musique d'un recueil de chansons du XVe siècle*, Stasbourg 1921.

Giebels/Slits 2005

H. Giebels and F. Slits, *Georgius Macropedius 1487-1558. Leven en werken van een Brabantse Humanist*, Tilburg 2005.

Gilliodts-van Severen 1905

L. Gilliodts-van Severen, *Cartulaire de l'ancienne estaple de Bruges. Recueil de documents concernant le commerce intérieur et maritime, les relations internationales et l'histoire économique de cette ville*, Bruges 1905.

Glaudemans 2004a

R. Glaudemans, *De 96 luchtboogfiguren op de Sint-Jan. Een wonderlijke optocht in hogere sferen*, 's-Hertogenbosch 2004.

Glaudemans 2004b

R. Glaudemans, 'Het archief van Jan Mosmans ontsloten', in: *Bossche Bladen* 2004 (2), pp. 104-105.

Glaudemans 2010

R. Glaudemans, 'Graven achter het Postkantoor', in: *Bossche Bladen* 2010 (1), pp. 65-67.

Glaudemans 2012a

R. Glaudemans, 'Een stukje puthuis? Bekroning puthuis in Londen', in: *Bossche Bladen* 2012 (1), pp. 14-16.

Glaudemans 2012b

R. Glaudemans, 'Twee oxalen voor de Sint-Jan. Niet alles is gebaseerd op de fundering', in: R. van Genabeek, E. Nijhof, F. Schipper and J. Treling, *Putten uit het Bossche verleden. Vriendenbundel voor Hans Janssen ter gelegenheid van zijn afscheid als stadsarcheoloog van 's-Hertogenbosch*, Alphen aan de Maas 2012, pp. 273-287.

Glaudemans/Hagemans 2011

R. Glaudemans and W. Hagemans, *De Sint-Janskathedraal van 's-Hertogenbosch. De restauratie 1999-2010*, Alphen aan de Maas 2011.

Glebbeeck 1995

P. Glebbeek, *De kerkfabriek van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch. De instelling, haar inkomsten en uitgaven tot 1629*, (unpublished master's thesis, Amsterdam 1995).

Glebbeeck 2003

P. Glebbeek, 'De kerkfabriek van de Sint-Jan tot 1629', in: *Bossche Bladen* 2003 (3), pp. 75-80.

Godding 1987

P. Godding, *Le droit privé dans le Pays-Bas méridionaux du 12e au 18e siècle (Mémoires de la classe des lettres, Collection in-quarto. 2e série, T. XIV – fascicule 1)*, Brussel 1987.

Goudriaan 2004

K. Goudriaan, 'The Gouda Circle of Humanists', in: K. Goudriaan, J. van Moolenbroek and A. Tervoort (eds.), *Education and Learning in The Netherlands, 1400-1600. Essays in Honour of Hilde de Ridder-Symoens*, Leiden-Boston 2004, pp. 155-177.

Grijp 2010

L. Grijp, 'Macropedius and Music: Georgius Macropedius as a Composer of Songs for the Theatre and Other School Performances', in: J. Bloemendal (ed.), *The Latin Playwright Georgius Macropedius (1487-1558) in European Contexts (European Medieval Drama 13 (2009))*, Turnhout 2010, pp. 57-83.

Grijp/Scheepers 1990

L.P. Grijp and P. Scheepers (ed.), *Van Aristoxenos tot Stockhausen*, volume 1: *Van Oudheid tot Renaissance*, Groningen 1990.

Grosjean 2005

A. Grosjean, 'Tielman Susato and Sweden: the Swedisch evidence, 1555-1570', in: K. Polk (ed.), *Tielman Susato and the music of his time: print culture, compositional technique and instrumental music in the Renaissance*, Hillsdale N.Y. 2005, pp. 45-59.

Grotefend 1970

H. Grotefend, *Zeitrechnung des Deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, 2 Bänden, Neudruck der Ausgabe Hannover 1891, Aalen 1970 (also available online: <http://www.manuscripta-mediaevalia.de/gaeste/grotefend/grotefend.htm>).

Grotefend 1991¹³

H. Grotefend, *Taschenbuch der Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, Hannover 1991¹³.

Günther 1911

O. Günther, *Katalog der Handschriften der Danziger Stadtbibliothek, Teil 4, Die musikalischen Handschriften der Stadtbibliothek und der in ihrer Verwaltung befindlichen*

Kirchenbibliotheken von St. Katharine und St. Johann in Danzig, Danzig 1911, pp. 1-4.

Van Gorp 2013

G. van Gorp, *Reformatie in Brabant. Protestanten en katholieken in de Meierij van 's-Hertogenbosch, 1523-1634*, Hilversum 2013.

Haans 1990

F.A.C. Haans, 'De handschriften van de Bossche Wilhelmiëten', in: A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 501-504.

Haggh 1988

B.H. Haggh, *Music, liturgy, and ceremony in Brussels, 1350-1500* (2 volumes), (Ph.D. diss., University of Illinois at Urbana-Champaign, 1988), Urbana 1988.

Haggh 1995

B. Haggh, *Two Cambrai antiphoners: Cambrai, Médiathèque Municipale, 38 and Impr. XVI C 4. Printouts from two indices in machine-readable form: a cantus index*, Ottawa 1995.

Haggh 2007

B. Haggh, 'Singing for the Most Noble Souls: Funerals and Memorials for the Burgundian and Habsburg Dynasties in Dijon and Brussels as Models for the Funeral of Philip the Fair in 1507', in: S. Gasch and B. Lodes, *Tod in Musik und Kultur. Zum 500. Todestag Philipps des Schönen*, Tutzing 2007, pp. 57-85.

Haggh 2009

B. Haggh, 'The Beguines of Bruges and the Procession of the Holy Blood', in: M.J. Bloxam, G. Filocamo and L. Holford-Strevens (eds.), *'Uno gentile et subtile ingenio': Studies in Renaissance Music in Honour of Bonnie Blackburn*, Turnhout 2009, pp. 75-85.

Haggh 2010

B. Haggh, 'The Alderman's Registers as Sources for the History of Music in Ghent', in: C. Ballman and V. Dufour (eds.), *"La la la... Maistre Henri". Mélanges de musicologie offerts à Henri Vanhulst*, Turnhout 2010, pp. 27-54.

Haggh/Daelemans/Vanrie 1994

B. Haggh, F. Daelemans and A. Vanrie (eds.), *Musicology and Archival Research*, Brussels 1994.

Hallema 1931

A. Hallema, *De geschiedenis der Martini of Grootte Kerk te Franeker*, volume 1: tot 1566, Franeker 1931.

Hallema 1953a

A. Hallema, *Franeker door de eeuwen heen*, Franeker 1953.

Hallema 1953b

A. Hallema, 'Kerk en school te Franeker in de 16de eeuw. Bestemming der Franeker kerkelijke goederen ten behoeve van het onderwijs aldaar in de periode 1540-1560. Een regeling der schoolgeldkwestie vier eeuwen geleden', in: *Paedagogische Studiën, Maandblad voor Onderwijs en Opvoeding* 30 (1953), pp. 233-253.

Halsema-Kubes/Lemmens/De Werd 1980

W. Halsema-Kubes, G. Lemmens and G. de Werd, *Adriaen van Wesel, een Utrechtse*

beeldhouwer uit de late middeleeuwen, 's-Gravenhage 1980.

Hamm/Kellman 1979-1988

C. Hamm and H. Kellman (eds.), *Census-Catalogue of Manuscript Sources of Polyphonic Music*. 1400-1550, 5 volumes, Neuhausen-Stuttgart 1979-1988.

Hanus 2010

J. Hanus, *Affluence and inequality in the Low Countries. The city of 's-Hertogenbosch in the long sixteenth century, 1500-1650*, (Ph.D. diss., Universiteit Antwerpen), Antwerpen 2010.

Hanus 2011

J. Hanus, 'Demografische neergang in Den Bosch? Bevolkingstrends in de 16e en 17e eeuw', in: *Bossche Bladen* 2011 (4), pp. 118-125.

Van der Heijden/Hoekx/Kleyne 1983

P.-J. van der Heijden, J. Hoekx and J. Kleyne, *Bossche Bouwstenen VI*, 's-Hertogenbosch 1983.

Hens/Van Bavel/Van Dijck/Frantzen 1978

H. Hens, H. van Bavel, G.C.M. van Dijck and J.H.M. Frantzen, *Mirakelen van Onze Lieve Vrouw te 's-Hertogenbosch 1381-1603*, Tilburg 1978.

Hermans 1848

C.R. Hermans, *Verzameling van Kronyken, Charters en Oorkonden betreffende de stad en meijerij van 's Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1848.

Van den Heuvel 1946

N.H.L. van den Heuvel, *De ambachtsgilden van 's-Hertogenbosch vóór 1629. Rechtsbronnen van het bedrijfsleven en het gildewezen*, Utrecht 1946.

Heuvelmans 1994

P. Heuvelmans, *De Broederschap van het Hoogheilig Sacrament te 's-Hertogenbosch. Een studie naar de invloed van reformatie en contrareformatie op het functioneren van de Bossche sacramentsbroederschap*, (unpublished master's thesis, Rotterdam 1994).

Hezenmans 1866

J.C.A. Hezenmans, *De St. Jans-kerk te 's Hertogenbosch en hare geschiedenis*, 's Hertogenbosch 1866.

Hezenmans 1886

J. Hezenmans, 'Anniversarium oud Kapittel St. Janskerk', in: *Algemeen Nederlands Familieblad* 3 (1886), pp. 132-138.

Hodüm 1954

A. Hodüm, 'Oorsprong van de broederschap van O. L. Vrouw Presentatie in de Sint-Jacobskerk in Brugge', in: *Annales de la Société d'Émulation de Bruges* XCI (1954), pp. 97-116.

Hoekx/Koldewey/Adriaanse 1981

J.A.M. Hoekx, A.M. Koldewey and W.J.J. Adriaanse, *De doopvont van Aert van Tricht. St. Janskathedraal 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1981.

Hoekx/Hopstaken/Van Lith-Drooglever Fortuijn/Sanders 2003

J.A.M. Hoekx, G. Hopstaken, A.M. van Lith-Drooglever Fortuijn and J.G.M. Sanders, *Kroniek van Molius. Een zestiende-eeuwse Bossche priester over de geschiedenis van zijn stad*, 's-Hertogenbosch 2003.

Hoekx/Van de Laar 1980

J.A.M. Hoekx and R.H.A. van de Laar, *De aloude Broederschap van het Hoogheilig Sacrament te 's-Hertogenbosch, 1480-1980*, [s.l.] 1980.

Hoekx/Paquay 2004

J. Hoekx and V. Paquay, *Inventaris van het archief van de stad 's-Hertogenbosch*, volume A and B, 's-Hertogenbosch 2004.

Höfler 1974

J. Höfler, 'Dominici Phinot, opera omnia', in: *CMM* 59, [s.l.] 1972-1982.

De Hond 2003

J. de Hond, 'Museumaanwinst: Het mes met de 'M'', in: *Bossche Bladen* 2003 (3), p. 100.

Hoppenbrouwers 2002

P.C.M. Hoppenbrouwers, 'Van waterland tot stedenland. De Hollandse economie ca. 975-ca. 1570', in: T. de Nijs en E. Beukers (ed.), *Geschiedenis van Holland*, volume 1: tot 1572, Hilversum 2002, pp. 103-148.

Van Hout 2000a

G. van Hout, 's-Hertogenbosch, Rijksarchief Noord-Brabant, Archief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, inv.nr. 69. Kruislof, 16^e eeuw', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 68-69.

Van Hout 2000b

G. van Hout, 'De Bossche liturgische kalenders', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 28-29.

Van Hout 2000c

G. van Hout, 'De kalender van 'sHerAB 70', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 30-41.

Van Hout 2000d

G. van Hout, 's-Hertogenbosch, Rijksarchief Noord-Brabant, Archief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, inv. nr. 71, Koorboek voor het officie; dodenliturgie, 16^e eeuw', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 71-74.

Van Houtte 1982

J.A. van Houtte, *De geschiedenis van Brugge*, Tielt 1982.

Van den Hoven van Genderen 2003

B. van den Hoven van Genderen, *De Heren van de Kerk. De kanunniken van Oudmunster te Utrecht in de late middeleeuwen*, Zutphen 2003.

Hudson 1969-1972

B. Hudson, 'Antonii Brumel, opera omnia', in: *CMM* 5, [s.l.] 1969-1972.

Hudson/Ham 2001

B. Hudson and M. Ham, 'Crecquillon, Thomas', in: Stanley Sadie (ed.), *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, London 2001, volume 6, pp. 653-657.

Hudson/Youens/Winn 1974-2011

B. Hudson, L. Youens and M.B. Winn (eds.), 'Thomas Crequillon, opera omnia', in: *CMM* 63, Neuhausen-Stuttgart/Holzgerlingen/USA 1974-2011.

Huet 2009

L. Huet, 'Kringen en gezichten. Portretten van hertogen, hovelingen en onbekende vrouwen', in: *Openbaar Kunstbezit Vlaanderen, Rogier van der Weyden 1400-1464. De Passie van de Meester* (exhibition Leuven 2009), Gent 2009, pp. 22-24.

Hughes 2004

A. Hughes, *Medieval Manuscripts for Mass and Office. A guide to their organization and terminology*, Toronto/Buffalo/London 2004⁴.

Huglo 1999

M. Huglo, 'Les manuscrits du processionnal', in: *Répertoire International des Sources Musicales*, B/XIV, München 1999.

Huglo/Halmo ('Antiphons')

M. Huglo and J. Halmo, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Antiphons', accessed January 2013.

Jacobs 1986

B.C.M. Jacobs, *Justitie en Politie in 's-Hertogenbosch voor 1629*, (Brabantse Historische Reeks 1), Assen/Maastricht 1986.

Jacobs 1997

R. Jacobs, *Brugge, een stad in de geschiedenis*, Brugge 1997.

Jacobs 2000

B.C.M. Jacobs, 'Schilderij 'De Lakenmarkt'. Handel en marktwezen in de Middeleeuwen', in: *Bossche Bladen* 2000 (4), pp. 126-130.

Jamees 1974-1980

A. Jamees, *Brugse poorters, opgetekend uit de stadsrekeningen en ingeleid door A. Jamees*, 2 volumes, [s.l.] 1974-1980.

Janssen 1983

H.L. Janssen (ed.), *Van Bos tot stad. Opgravingen in 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1983.

Janssen 2001

H. Janssen, 'Ceramic and Metal Objects', in: J. Koldewij and B. Vermet (eds.), *Hieronymus Bosch. New Insights into his Life and Work*, Rotterdam 2001, pp. 171-186.

Janssen 2002

H.L. Janssen, 'Gebruiksvoorwerpen met een boodschap. Een aspect van de beeldtaal van Jeroen Bosch (2)', in: *Bossche Bladen* 2002 (1), pp. 17-24.

Janssen 2008

H.L. Janssen, 'Een bokaal uit Siegburg. Huwelijksgeschenk voor Floris van Egmond?', in: *Bossche Bladen* 2008 (2), pp. 49-55.

Janssens de Bisthoven/De Backer 1984

B. Janssens de Bisthoven and Ch. de Backer, *Inventaris van het Bisschoppelijk Archief van Brugge*, Leuven 1984.

Jas ('Vinders, Jheronimus')

E. Jas, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Vinders, Jheronimus', accessed February 2013.

Jas 1994a

E. Jas, 'A rediscovered mass of Jheronimus Vinders?', in: A. Clement and E. Jas (eds.), *From Ciconia to Sweelinck. Donum natalicium Willem Elders*, Amsterdam 1994, pp. 221-243.

Jas 1994b

E. Jas, 'Another Mass by Benedictus Appenzeller', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* XLIV-2 (1994), pp. 99-114.

Jas 1997

E. Jas, *De koorboeken van de Pieterskerk te Leiden. Het zestiende-eeuwse muzikale erfgoed van een Hollands getijdencollege*, (Ph.D. diss., Universiteit Utrecht, 1997).

Jas 1999

E. Jas, 'The Repertory of the Manuscripts', in: H. Kellman (ed.), *The Treasury of Petrus Alamire. Music and Art in Flemish Court Manuscripts 1500-1535*, Ghent/Amsterdam 1999, pp. 28-34.

Jas 2005

E. Jas, 'Review V. Roelvink, *Gegeven den sangeren. Meerstemmige muziek bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch in de zestiende eeuw*', in: *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* LV-1 (2005), pp. 94-98.

Jas 2009

E. Jas, 'What's in a quote? Josquin's (?) *Jubilate Deo, omnis terra reconsidered*', in: *Early Music* 37, no. 1 (2009), pp. 9-19.

Jeffery 1971-1976

B. Jeffery, *Chanson verse of the early Renaissance*, 2 volumes, London 1971-1976.

Jespers 1991

F.P.M. Jespers, 'Orgelspel en kerkzang in de Oirschotse kerken', in: *Oog op Oirschot*, Oirschot 1991, pp. 219-229.

De Jongh 1964

E. de Jongh, 'Maerten van Heemskerck (1498-1574). De Sibylle Erythraea', in: *Openbaar Kunstbezit. Stichting voor esthetische vorming, door middel van de radio, in woord en beeld* 8 (1964), pp. 29-29a-29b.

Josephson 1973

N.S. Josephson (ed.), 'Nicolas Champion, collected works', in: *CMM* 60, [s.l.] 1973.

Josephson/MacCracken 1996

N.S. Josephson and T.G. MacCracken, 'Mathurini Forestier (fl. c. 1504-1541), opera omnia', in: *CMM* 104, Neuhausen 1996.

Kalma/Spahr van der Hoek/De Vries 1980²

J.J. Kalma, J.J. Spahr van der Hoek and K. de Vries (eds.), *Geschiedenis van Friesland*,

Leeuwarden 1980².

Kappelhof 1980

A.C.M. Kappelhof, 'Een blik op de Bossche wijkorganisaties: de negen blokken', in: *Vriendenboek stadsarchivaris Kuyser*, 's-Hertogenbosch 1980, pp. 119-136.

Kappelhof 1981

A.C.M. Kappelhof, 'Het Bossche Geefhuis. Het inkomen uit het vermogen van de Tafel van de H. Geest van Den Bosch 1450-1810', in: *Varia Historica Brabantica X* (1981), pp. 1-54.

Kappelhof 1983

T. Kappelhof, *Armenzorg in Den Bosch. De negen blokken 1350-1810*, Utrecht 1983.

Kappelhof 1989

A.C.M. Kappelhof, *Het archief van het Groot Begijnhof van 's-Hertogenbosch*, 4 volumes, 's-Hertogenbosch 1989.

Kappelhof 1990

A.C.M. Kappelhof, 'Het kunstbezit van de Godshuizen', in: A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 513-517.

Kappelhof 1992

A.C.M. Kappelhof, *Reinier van Arkel 1442-1992. De geschiedenis van het oudste psychiatrische ziekenhuis van Nederland*, 's-Hertogenbosch 1992.

Kappelhof 1996

T. Kappelhof, 'Geen centralisatie van de armenzorg (1532)', in: *'s-Hertogenbosch. Driemaandelijks tijdschrift over de geschiedenis van 's-Hertogenbosch* 1996 (2), pp. 54-55.

Karstkarel 2009³

P. Karstkarel, *Alle middeleeuwse kerken: van Harlingen tot Wilhelmshaven*, Groningen 2009³.

Kast 1955

P. Kast, *Studien zu den Messen des Jean Mouton*, Frankfurt am Main 1955.

Keikes 1952

W.H. Keikes, *Inventaris der archieven van Bolsward*, Bolsward 1952.

Keikes 1955

W.H. Keikes, *Inventaris der archieven van Sneek*, Sneek 1955.

Kennis 1997

J.F.M. Kennis, 'Meester Jan Darkennes (1485-1572). Bouwmeester van de Sint-Janskathedraal', in: *De Brabantse Leeuw* 46 (1997), pp. 138-147.

Kidger 1998

D.M. Kidger, 'The Masses of Adriaen Willaert: a critical study of sources, style and context', (Ph.D. diss., Harvard University, Cambridge, Massachusetts 1998), Ann Arbor 1998.

Kidger 2005

D.M. Kidger, *Adrian Willaert. A guide to research*, New York 2005.

Kirsch 1970-1971

W. Kirsch, 'Andreas de Silva, opera omnia', in: *CMM* 49, [s.l.] 1970-1971.

Kłobukowska 1961

Jadwiga Kłobukowska, 'Repertuar Rekopisu 4003 Z Biblioteki Pan w Gdańsku I Jego Znaczenie Historyczne', in: *Muzyka* VI/3 (1961), pp. 74-80.

Van der Kloot Meijburg 1941

L.H.H. van der Kloot Meijburg, *De Nieuwe Kerk te Delft, haar bouw, verval en herstel*, Rotterdam 1941.

Koeman/Visser 1992

C. Koeman and J. Visser (ed.), *De stadsplattegronden van Jacob van Deventer*, especially 1. Zuid-Holland and 8. Noord-Brabant en Limburg, Alphen aan den Rijn 1992.

Kok 1979a

M.A. Kok, 'De sociaal-economische situatie in de zestiende eeuw', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 98-100.

Kok 1979b

M.A. Kok, 'Het geestelijk leven te Delft', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 106-108.

Kok 1979c

M.A. Kok, 'Opkomst van het protestantisme', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 108-113.

Koldewey 1990a

A.M. Koldewey, 'Bourgondiërs in de hertogstad', in: A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 365-376.

Koldewey 1990b

A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990.

Koldewey 1990c

A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Catalogus*, 's-Gravenhage 1990.

Koldewey 1993

A.M. Koldewey (ed.), *Maria van Hongarije. Koningin tussen keizers en kunstenaars, 1505-1558*, Zwolle 1993.

Koldewey 1999

J. Koldewey, 'Was Jeroen Bosch wat jaren vóór Erasmus leerling van de Latijnse School te 's-Hertogenbosch?', in: K. van den Oord (ed.), *Scolae de Buscho 1274-1999, fragmenten uit de historie van de Latijnse School van 's-Hertogenbosch ter gelegenheid van het 725-jarig bestaan*, Zwolle 1999, pp. I.3-I.12.

Koldewey 2001a

J. Koldewey, 'De 'bosboom' als beeld voor 's-Hertogenbosch', in: B. Baert and V. Fraeters (eds.), *Aan de vruchten kent men de boom. De boom in tekst en beeld in de middeleeuwse Nederlanden*, Leuven 2001, pp. 141-165.

Koldewey 2001b

J. Koldewey, 'Jheronimus Bosch in zijn stad 's-Hertogenbosch', in: J. Koldewey, P. Vandenbroeck and B. Vermet (eds.), *Jheronimus Bosch. Alle schilderijen en tekeningen*,

Rotterdam/Gent/Amsterdam 2001, pp. 20-83.

Koldewey 2004

J. Koldewey, 'Vanden eedt op het heylige evangelie'. Het 'Roode Prevelogie-boek' en de Blijde Inkomste', in: *Bossche Bladen* 2004 (1), pp. 16-22 (reaction by G.C.M. van Dijk in *Bossche Bladen* 2004 (2), p. 49).

Koldewey/Adriaanse/Van Roosmalen 1982

A.M. Koldewey, W.J.J. Adriaanse and W. van Roosmalen, *De transeptportalen: Sint-Janskathedraal 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1982.

Koldewey/Vandenbroeck/Vermet 2001

J. Koldewey, P. Vandenbroeck and B. Vermet (eds.), *Jheronimus Bosch. Alle schilderijen en tekeningen*, Rotterdam/Gent/Amsterdam 2001.

Koldewey/Van der Vaart/Van Oudheusden/Adriaanse 1991

A.M. Koldewey, F.J. van der Vaart, J.A. van Oudheusden and W.J.J. Adriaanse, *De koorbanken in de St.-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1991.

Kooyman 1999

T. Kooyman, 'De 18 tinnen drinkkannen van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch', in: *De Tinkoerier. Mededelingenblad Nederlandse Tinvereniging. Speciale uitgave, december 1999*, Amsterdam 1999.

Korteweg 1983

A.S. Korteweg, *Liturgische Handschriften uit de Koninklijke Bibliotheek. Middeleeuwse manuscripten voor religieus gebruik. Tentoonstelling in het Rijksmuseum Mermanno-Westreenianum/Museum van het boek 6 oktober 1983-14 januari 1984*, 's-Gravenhage 1983.

Kraft 2009

Isabel Kraft, *Einstimmigkeit um 1500. Der Chansonnier Paris, BnF f. fr. 12744*, Stuttgart 2009.

Kreider 1994

J.E. Kreider, 'Pierre de la Rue's *Incessament* and its musical descendents', in: A. Clement and E. Jas (eds.), *From Ciconia to Sweelinck, donum natalicum Willem Elders*, Amsterdam/Atlanta 1994, pp. 167-178.

Kruip 2010

M. Kruip, 'Het Bossche Mirakelboek in kaart gebracht', in: *In Brabant. Tijdschrift voor Brabants heem en erfgoed*, 2010, nr. 3, pp. 4-20.

Kruitwagen 1906/1907

B. Kruitwagen O.F.M., 'De gulden mis', in: *De Katholiek. Godsdiensig, Geschied- en Letterkundig Maandschrift* 130 (1906), pp. 438-466; 131 (1907), pp. 158-188, 394-420, 464-490.

Kuijjer 2000

P.Th.J. Kuijjer, *'s-Hertogenbosch. Stad in het hertogdom Brabant ca. 1185-1629*, Zwolle/'s-Hertogenbosch 2000.

Kunst 1999

R. Kunst (ed.), *Leeuwarden 750-2000. Hoofdstad van Friesland*, Franeker 1999.

Kuyer/Kappelhof/Timmermans 2001

I. Kuyer, T. Kappelhof and J.W.M. Timmermans, *'s-Hertogenbosch cartografisch bekeken*, 's-Hertogenbosch 2001.

Kuys 2004

J. Kuys, *Kerkelijke organisatie in het middeleeuwse bisdom Utrecht*, Nijmegen 2004.

Van de Laar 1978

L.J.A. van de Laar, 'De opkomst van de reformatie in 's-Hertogenbosch c. 1525-1565', in: *Archief voor de geschiedenis van de katholieke kerk in Nederland* 20 (1978), pp. 114-140.

Van de Laar 1979

L.J.A. van de Laar, 'De bevolking van 's-Hertogenbosch ca. 1550, een demografische en economische verkenning', in: *Varia Historica Brabantica* 8 (1979), pp. 69-103.

Van Lanschot 1874

A.J.A. van Lanschot, 'Uittreksel uit de Rekeningen van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch', in: *Bouwstenen voor een geschiedenis der toonkunst in de Nederlanden II*, 1872-1874, p. 212.

Le Beffroi 1863

Le Beffroi. Arts, héraldiques, archéologie, volume 1, Bruges 1863.

Van Leeuwen 1850

J. van Leeuwen, *Beneficiaal-boeken van Friesland; opgemaakt ter voldoening aan het bevel, gegeven door de vrouwe gouvernante, Maria van Hongarijen, te Brussel, 25 Augustus 1542; uitgevaardigd, in name van Keizer Karel V, door het Hof van Friesland, te Leeuwarden, den 8 November 1542; vernieuwd door de Landvoogdesse te Brussel, den 28 Mei 1543, en door het Hof herhaald en aangedrongen, te Leeuwarden, den 1 November 1543*, Leeuwarden 1850.

Lehr 1990

A. Lehr, 'Het Oordeelspel in de Sint-Jan', in: A.M. Koldewey (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch*, Bijdragen, 's-Gravenhage 1990, pp. 403-410.

Lehr 1991

A. Lehr, *Beiaardkunst in de Lage Landen*, Tielt 1991. Also available in English: *The art of the Carillon in the Low Countries*.

Leszczyńska 2009

A. Leszczyńska, 'Franciscus de Rivulo and the Manuscript Gdańsk, Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk 4003', in: M.J. Bloxam, G. Filocamo and L. Holford-Strevens (eds.), *'Uno gentile et subtile ingenio': Studies in Renaissance Music in Honour of Bonnie Blackburn*, Turnhout 2009, pp. 259-269.

Van der Linden 2002

S. van der Linden, *De heiligen. Levens, kalenders, attributen, patronaten, iconografie*, Amsterdam/Antwerpen 2002.

Van Lith-Droogleever Fortuijn/Sanders/Schuttelaars 2010

A. van Lith-Droogleever Fortuijn, J. Sanders and A. Schuttelaars, 'Illustre Lieve Vrouwe Broederschap. Bossche en andere leden tot 1642', in: *Bossche Bladen* 2010 (1), pp. 45-49.

Van Lith-Droogleever Fortuijn/Sanders/Van Synghel 1997

A.M. van Lith-Droogleever Fortuijn, J.G.M. Sanders, G.A.M. Van Synghel (eds.), *Kroniek*

van Peter van Os. *Geschiedenis van 's-Hertogenbosch en Brabant van Adam tot 1523*, Den Haag 1997.

Van Loon-van de Moosdijk 2004

E. van Loon-van de Moosdijk, *Goet ende wael gheraect. Versieringsmotieven op luid- en speelklokken uit Middeleeuwen en Renaissance in het hertogdom Brabant (1300 tot 1559)*, Nijmegen 2004.

De Loos 2000a

I. de Loos, 'sHerAsJ 216-1. Intoneerdersboek voor officie en mis, ca 1500 (?)', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 89-94.

De Loos 2000b

I. de Loos: 'De kalender van 'sHerAsJ, inv.nr. 216-1', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 42-54.

De Loos 2000c

I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000.

De Loos (†) 2012

I. de Loos (†), *Patronen ontrafeld. Studies over gregoriaanse gezangen en Middelnederlandse liederen. Samengesteld en ingeleid door José van Aelst, Karl Kügle, Dieuwke van der Poel en Els Rose*, Hilversum 2012.

Löpelmann 1923

M. Löpelmann, *Die Liederhandschrift des Cardinals de Rohan (XV. Jahrh.), nach der Berliner Hs. Hamilton 674*, Göttingen 1923.

Lowinsky/Blackburn 1968

E.E. Lowinsky and B.J. Blackburn (ed.), 'The Medici Codex of 1518. A choirbook of motets dedicated to Lorenzo dei' Medici, duke of Urbino', in: *Monuments of Renaissance Music*, volumes III, IV and V, Chicago/London 1968.

Maas 1967

C. Maas, *Geschiedenis van het meerstemmig Magnificat tot omstreeks 1525*, (Ph.D. diss., Universiteit van Amsterdam, 1967), Groningen 1967.

Maas 1968

C. Maas, 'Determinering van codex 73 uit de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* XXI-1 (1968), pp. 37-45.

Maas 1970-1973

C. Maas (ed.), 'Illustre Lieve Vrouwe Broederschap 's-Hertogenbosch, Codex 73', in: *Monumenta Musica Neerlandica VIII*, 3 volumes, Amsterdam 1970-1973.

MacCracken 2003

T.G. MacCracken, 'The Sacred Music of Mathurin Forestier', in: B. Bouckaert and E.

Schreurs, *The Burgundian-Habsburg court complex of music manuscripts (1500-1530) and the workshop of Petrus Alamire: Colloquium proceedings, Leuven 25-28 November 1999* (*Yearbook of the Alamire Foundation* 5), Leuven–Neerpelt 2003, pp. 349-362.

Macey 1998

P. Macey, *Bonfire Songs. Savonarola's Musical Legacy*, Oxford 1998.

Macey 1999

P. Macey (ed.), 'Savonarolan Laude, Motets, and Anthems', in: *Recent Researches in the Music of the Renaissance* 116, Madison 1999.

Maes 1999

F. Maes (ed.), *De Klanken van de Keizer. Karel V en de polyfonie*, Leuven 1999.

Van Maldeghem 1879

R.-J. van Maldeghem, *Trésor musical: collection authentique de musique sacré & profane des anciens maîtres belges*, volume 15, Brussel 1879.

Van Maldeghem 1889

R.-J. van Maldeghem, *Trésor musical: collection authentique de musique sacré & profane des anciens maîtres belges*, volume 25, Brussel 1889.

Maréchal 1999

G. Maréchal, 'Het Sint-Janshospitaal', in: M. Ryckaert, A. Vandewalle, J. D'Hondt, N. Geirnaert and L. Vandamme, *Brugge. De geschiedenis van een Europese stad*, Tiel 1999, pp. 34-35.

Martens 1992a

M.P.J. Martens, 'Artistic patronage in Bruges institutions, ca. 1440-1482', (Ph.D. diss., University of California 1992), Santa Barbara 1992.

Martens 1992b

M. Martens, 'Brugge en het Europees humanisme', in: V. Vermeersch (ed.), *Brugge en Europa*, Antwerpen 1992, pp. 253-265.

Martens 1998

M.P.J. Martens (a.o.), *Brugge en de Renaissance. Van Memling tot Pourbus*, 2 volumes, I: *Bijdragen en Catalogus*, 2: *Notities*, Brugge 1998.

Marti/Borchert/Keck 2009

S. Marti, T.-H. Borchert and G. Keck, *Karel de Stoutte (1433-1477), Pracht en praal in Brougondië*, Brussel 2009.

McKinnon ('Introit (i)')

J.C. McKinnon, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Introit (i)', accessed 16 February 2013.

McKinnon ('Mass')

J.C. McKinnon (a.o.), <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Mass', accessed 28 April 2013.

McMurtry 1989

W. McMurtry, *Chansonnier of Hieronymus Lauweryn van Watervliet, London, British Library Ms. Add. 35 087*, Peer 1989.

McTaggart 1997

T. McTaggart (ed.), 'Tielman Susato, *Musyck Boexken*, Books 1 and 2. Dutch Songs for Four Voices', in: *Recent Researches in the Music of the Renaissance* 108, Madison 1997.

Meconi 2004

H. Meconi, 'Habsburg-Burgundian Manuscripts, Borrowed Material, and the Practice of Naming', in: H. Meconi (ed.), *Early Musical Borrowing*, New York/London 2004, pp. 111-124.

Van de Meerendonk 1967

L. van de Meerendonk O. Praem., *Tussen reformatie en contra-reformatie. Geest en levenswijze van de clerus in stad en meierij van 's-Hertogenbosch en zijn verhouding tot de samenleving tussen ± 1520 en ± 1570*, Tilburg 1967.

Meuwissen 2014

D. Meuwissen (ed.), *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1475-1533). De Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, Zwolle 2014.

Minor 1967-1974

A.C. Minor, 'Joannes Mouton, opera omnia', in: *CMM* 43, [s.l.] 1967-1974.

Mol 1994

J.A. Mol, *Zorgen voor zekerheid. Studies over Friese testamenten in de vijftiende en zestiende eeuw*, Leeuwarden 1994.

Mosmans 1923

A.G.J. Mosmans, 'Symon van Couderborch. († 2 Sept. 1526)', in: *Taxandria. Tijdschrift voor Noordbrabantsche geschiedenis en volkskunde* 30 (1923), pp. 1-12.

Mosmans 1931

J. Mosmans, *De St. Janskerk te 's-Hertogenbosch*, 's Hertogenbosch 1931 (facsimile 1980).

Mosmans 1940-1941

J. Mosmans, 'Het Dienstwerk in de St. Jan te 's-Hertogenbosch in het laatst der XVIe eeuw', in: *Bossche Bijdragen. Bouwstoffen voor de geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch XVII (1940-1941)*, pp. 261-275.

De Mul/Truffino 1939/40

A. de Mul and B.A.Th.M. Truffino, 'Kroniek van Axel en omgeving tot 1525 in uittreksel uit een handschrift van Jacob de Hont', in: *Oudheidkundige Kring "De Vier Ambachten Hulst Jaarboek 1939/40"*, pp. 33-244.

Munro 1974

J.H. Munro, 'Money and Coinage of the Age of Erasmus', in: R. Mynors, D. Thomson and W. Ferguson (eds.), *The Collected Works of Erasmus: The Correspondence of Erasmus*, volume 1: *Letters 1 to 141, A.D. 1484 -1500*, Toronto 1974, pp. 311-348.

Munro 2003

J.H. Munro, 'Money, Wages, and Real Incomes in the Age of Erasmus', in: A. Dalzell and Ch.G. Nautert jr. (eds.), *The Collected Works of Erasmus: The Correspondence of Erasmus*, volume 12: *Letters 1658 to 1801, January 1526-March 1527*, Toronto 2003, pp. 551-699.

Murray 2005

J.M. Murray, *Bruges, Cradle of Capitalism, 1280-1390*, Cambridge 2005.

Nauwelaerts 1974

M.A. Nauwelaerts, *Latijnse school en onderwijs te 's-Hertogenbosch tot 1629*, Tilburg 1974.

Nelson 2001

B. Nelson, 'The *Missa Du bon du cuer*: An Unknown Mass by Noel Bauldeweyn?', in:

Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis 52 (2001), pp. 103-130.

Nelson 2009a

B. Nelson: 'Patterns of Emulation and Influence in the *Fors seulement* Polyphonic Mass Tradition: New Insight Revealed through Music in Toledo', in: M.J. Bloxam, G. Filocamo and L. Holford-Strevens (eds.), '*Uno gentile et subtile ingenio*': *Studies in Renaissance Music in Honour of Bonnie J. Blackburn*, ed. M.J. Bloxam, G. Filocamo, and L. Holford-Strevens (2009), pp. 369-381.

Nelson 2009b

B. Nelson, 'Questions of Attribution and Reattribution: The Gombert-Vinders Five-Part *Fors seulement* Mass Revisited', in: J.P. d'Alvarenga and M.P. Ferreira, '*New Music*' 1400-1600. *Papers from an International Colloquium on the Theory, Authorship and Transmission of Music in the Age of the Renaissance (Lisbon-Évora, 27-29 May 2003)*, Lisboa-Évora 2009, pp. 171-192.

Van den Nieuwenhuizen 1978

J. van den Nieuwenhuizen, 'De koralen, de zangers en de zangmeesters van de Antwerpse O.-L.-Vrouwekerk tijdens de 15e eeuw', in: P. Schrooten (ed.), *Gouden jubileum gedenkboek ter gelegenheid van de viering van 50 jaar heropgericht Knapenkoor van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen 1927-1928 / 1977-1978*, Antwerpen 1978, pp. 29-72.

Van Nieuwkoop 1975

H. van Nieuwkoop (ed.), 'Gheerkin de Hondt, Missa Panis quem ego dabo', in: *Exempla Musica Neerlandica IX*, Koedijk 1975.

Nijhoff/Kronenberg 1923

W. Nijhoff and M.E. Kronenberg, *Nederlandsche bibliographie van 1500 tot 1540*, volume I, 's-Gravenhage 1923.

De Nijs/Beukers 2002

T. de Nijs and E. Beukers, *Geschiedenis van Holland*, volume 1: tot 1572, Hilversum 2002.

Nolet/Boeren 1951

W. Nolet and P.C. Boeren, *Kerkelijke instellingen in de Middeleeuwen*, Amsterdam 1951.

Noordegraaf 1985

L. Noordegraaf, *Hollands welvaren? Levensstandaard in Holland 1450-1650*, Bergen 1985.

Noordegraaf/Schoenmakers 1984

L. Noordegraaf and J.T. Schoenmakers, *Daglonen in Holland 1450-1600*, Amsterdam 1984.

Nuyttens 1999

M. Nuyttens, *Inventaris van het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacob te Brugge: supplement*, Brussel 1999.

Obreen 1968

H.T. Obreen, *Harlingen. Inventaris der archieven*, Bolsward 1968.

Obreen 1974

H.T. Obreen, *Franeker. Inventaris der archieven*, Franeker 1974.

Oosterbaan 1958

D.P. Oosterbaan, 'Kroniek van de Nieuwe Kerk te Delft, inleiding en aantekeningen', in: *Haarlemse Bijdragen* 65 (1958), Haarlem 1958.

Oosterbaan 1966

D.P. Oosterbaan, 'School en kerk in het Middeleeuwse Delft', in: *Spiegel der historie* 1 (1966), pp. 33-40, 111-120, 150-160 and 192-200.

Oosterbaan 1973

D.P. Oosterbaan, *De Oude Kerk te Delft gedurende de Middeleeuwen*, Den Haag 1973.

Van Oudheusden 1991

J.A. van Oudheusden, 'De Bossche Stadskronieken', in: *Kloosters, kronieken en koormuziek. Cultuur in Bourgondisch 's-Hertogenbosch 1450-1629*, 's-Hertogenbosch 1991.

Van Oudheusden/Tummers 2010

J. van Oudheusden and H. Tummers (ed.), *De grafzerken van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch*, 4 volumes, 's-Hertogenbosch 2010. Also available on the internet: <http://www.degrafzerkenvandesintjan.nl>.

Paquay 2009

V. Paquay, 'Het Rood Privilegeboek. Kroonjuweel van de stad', in: *Bossche Bladen* 2009 (3 and 4), pp. 84-89 and 117-122.

Paris/Gevaert 1965

G. Paris and A. Gevaert, *Chansons du XVe siècle, publiées d'après le manuscrit de la Bibliothèque Nationale de Paris par Gaston Paris et accompagnées de la musique transcrite en notation moderne par Auguste Gevaert*, New York 1965.

Parmentier 1938

R.A. Parmentier, *Indices op de Brugsche Poorterboeken*, 2 volumes, Brugge 1938.

Peeters 1985

C. Peeters, *De Sint Janskathedraal 's-Hertogenbosch*, 's-Gravenhage 1985.

Peeters/Vente 1971

F. Peeters and M.A. Vente, *De orgelkunst in de Nederlanden van de 16de tot de 18de eeuw*, Antwerpen 1971.

Perkins/Macey ('Motet')

L. Perkins and P. Macey, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Motet. II. Renaissance', accessed August 2014.

Persoons 1978

G. Persoons, 'Kapelmeesters van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen. Overzicht van 16^e tot 19^e eeuw', in: P. Schrooten (ed.), *Gouden jubileum gedenkboek ter gelegenheid van de viering van 50 jaar heropgericht Knapenkor van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen 1927-1928 / 1977-1978*, Antwerpen 1978, pp. 73-86.

Pirenne 1955

L. Pirenne, 'De oudste panorama's op 's-Hertogenbosch. Het panorama van Anton van den Wijngaerde', in: *Brabantia. Maandblad van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant en de stichting Brabantia Nostra* 4 (1955), pp. 324-332.

Van der Poel/Geirnaert/Joldersma/Oosterman/Grijp 2004

D.E. van der Poel, D. Geirnaert, H. Joldersma, J. Oosterman and L.P. Grijp, *Het Antwerps Liedboek*, 2 volumes, Tiel 2004.

Polk 1968

K. Polk, 'Flemish wind bands in the late Middle Ages, a study of improvisatory instrumental practices', (Ph.D. diss., University of California, Berkeley, 1968), Michigan 1968.

Polk 2005

K. Polk, 'Susato and Instrumental Music in Flanders in the 16th century', in: K. Polk (ed.), *Tielman Susato and the music of his time: print culture, compositional technique and instrumental music in the Renaissance*, Hillsdale N.Y. 2005, pp. 61-100.

Polk 2008

K. Polk, 'Patronage of Instrumental Music in Bruges in the Late Middle Ages', in: *Yearbook of the Alamire Foundation* 7 (2008), pp. 243-252.

Post 1954

R.R. Post, *Kerkelijke verhoudingen in Nederland vóór de Reformatie van ± 1500 tot ± 1580*, Utrecht/Antwerpen 1954.

Post 1957

R.R. Post, *Kerkgeschiedenis van Nederland in de Middeleeuwen*, 2 volumes, Utrecht/Antwerpen 1957.

Rau 1987-1989

J.A. Rau, *De Brugse parochies; deel 1: Het leven in Sint-Anna, H. Familie, H. Magdalena; deel 2: Het leven in Sint-Salvator, Sint-Jacobs, Sint-Gillis; deel 3: Het leven in O.-L.-Vrouw, Sint-Walburga, Kristus-Koning*, Brugge 1987-1989.

Raue 1979

J.J. Raue, 'Ontstaan en plattgrond van de stad Delft', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 2-9.

Van Rhijn 1720

H. van Rhijn, *Oudheden en gestichten van Delft en Delfland mitsgaders van 's-Gravenhage*, Leiden 1720.

Rice 2003

S.J. Rice, 'The five-part motets of Nicolas Gombert: stylistic elements, theoretical issues, and historiography', (Ph.D. diss., University of Oxford, 2003).

Rice 2005

S. Rice, 'Aspects of Dissonance Treatment in Five-Part Motets by Clemens and Gombert', in: E. Jas (ed.), *Beyond Contemporary Fame. Reassessing the Art of Clemens non Papa and Thomas Crecquillon. Colloquium Proceedings Utrecht, April 24-26, 2003*, Turnhout 2005, pp. 283-292.

Roche/Lingas ('Office')

J. Roche and A. Lingas, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Office', accessed April 2013.

Roelvink 1995

V. Roelvink, *Gheerkin de Hondt. Zijn leven en werken, in het bijzonder de chansons en het lied*, 2 volumes (unpublished master's thesis, Universiteit Utrecht, 1995).

Roelvink 1999

V. Roelvink, 's-Hertogenbosch, Archief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, MS 72A, 72B and 72C', in: H. Kellman (ed.), *The Treasury of Petrus Alamire. Music and Art in Flemish Court Manuscripts 1500-1535*, Ghent/Amsterdam 1999, pp. 80-83.

Roelvink 2000

V. Roelvink, 'De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch en haar archief', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 14-21.

Roelvink 2002

V. Roelvink, *Gegeven den sangeren. Meerstemmige muziek bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch in de zestiende eeuw*, 's-Hertogenbosch 2002.

Roelvink 2003

V. Roelvink, 'The Alamire Manuscripts of the *Illustre Lieve Vrouwe Broederschap* in 's-Hertogenbosch ('s HerAB 72A, 72B and 72C): new facts and considerations', in: B. Bouckaert and E. Schreurs (eds.), *The Burgundian-Habsburg court complex of music manuscripts (1500-1530) and the workshop of Petrus Alamire: Colloquium proceedings, Leuven 25-28 November 1999 (Yearbook of the Alamire Foundation 5)*, Leuven-Neerpelt 2003, pp. 203-213.

Roelvink 2009

V. Roelvink, 'Benedictus Dominus Deus Israel: a Motet by Johannes Lupi and a Mass by Gheerkin de Hondt', in: M.J. Bloxam, G. Filocamo and L. Holford-Strevens (eds.), *'Uno gentile et subtile ingenio': Studies in Renaissance Music in Honour of Bonnie Blackburn*, Turnhout 2009, pp. 383-390.

Rombauts 1986

W. Rombauts, *Het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacob te Brugge (XIIIIDE-XIXDE EEUW), Deel I: Inventaris and Deel II: Regesten*, Brussel 1986.

Van Rooij 1928

H.J.M. van Rooij, *Het gesticht "Reinier van Arkel" te 's-Hertogenbosch, het oudste krankzinnigen gesticht in Nederland*, 's-Hertogenbosch 1928.

Van Rooij 1932

H.J.M. van Rooij, *Inventaris van het oud-archief van het 'Zinnelooshuis' te 's-Hertogenbosch*, Zundert 1932.

Van Rooij 1963

H.J.M. van Rooij, *Het Oud-archief van het Groot-Ziekengasthuis te 's-Hertogenbosch*, 3 volumes, 's-Hertogenbosch 1963.

Rotsaert 1962

J. Rotsaert, 'De klokken van de Sint-Jacobskerk te Brugge', in: *Het Brugs Ommeland* 2, nr. 1 (1962), pp. 22-35.

Rotsaert 1975

J. Rotsaert, 'Het hoogaltaar in de Sint-Jacobskerk te Brugge', in: *Het Brugs Ommeland* 15, nr. 4 (1975), pp. 122-135.

Rotsaert 1977/1978/1979/1980

J. Rotsaert, 'Graven, grafschriften en jaargetijden in de St. Jacobskerk te Brugge', in: *Mededelingen voor het Brugs Ommeland* 8 (1977), pp. 156-162, 176-180, 195-198, 211-213; 9 (1978), pp. 10-12, 26-28, 33-35, 48-50, 57-59, 75-77, 92-94, 108-111, 123-124; 10 (1979), pp. 11-13, 32-34, 65-66, 72-78, 115-116, 129-130, 139-142; 11 (1980), pp. 13-14, 31-32, 42-47, 61-62, 71-72, 97-100, 113-116, 142-144.

Rudolf 1977

H. Rudolf, *The life and works of Cornelius Canis*, (Ph.D. diss., University of Illinois at Urbana-Champaign, 1977), Michigan 1993.

Ryckaert 1982a

M. Ryckaert, 'Het plan van Brugge van ca. 1500', in: V. Vermeersch, *Brugge en de zee. Van Bryggia tot Zeebrugge*, Antwerpen 1982, pp. 178.

Ryckaert 1982b

M. Ryckaert, 'Marcus Gerards' plan van Brugge', in: V. Vermeersch, *Brugge en de zee. Van Bryggia tot Zeebrugge*, Antwerpen 1982, pp. 180-181.

Ryckaert 1991

M. Ryckaert, *Historische stedenatlas van België*, volume 2: *Brugge*, Brussel 1991.

Ryckaert/Vandewalle/D'Hondt/Geirnaert/Vandamme 1999

M. Ryckaert, A. Vandewalle, J. D'Hondt, N. Geirnaert and L. Vandamme, *Brugge. De geschiedenis van een Europese stad*, Tielt 1999.

Sanders 2004

J.G.M. Sanders, 'De Bossche kroniekschrijvers Molius en Cuperinus: een paar apart', in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek* 21 (2004), pp. 96-128.

Van Sasse van Ysselt 1911-1914

A.F.O. van Sasse van Ysselt, *De voorname huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch, alsmede hunne eigenaars of bewoners in vroegere eeuwen. Aantekeningen uit de Bossche schepensprotocollen, loopende van 1500 tot 1810*, 3 volumes, 1911-1914.

Schillings 1962

A. Schillings, *Matricule de l'Université de Louvain*, volume III (corrections et tables, 1 août 1485-31 août 1527), Bruxelles 1962.

Schipperus 1962

P.J. Schipperus, *Buren en Oranje. Geschiedkundig overzicht van het Graafschap Buren, de stad en het kasteel en van het in 1612 door prinses Maria van Oranje-Nassau gravin-douairière van Hohenlo gestichte Weeshuis*, Buren 1962.

Schmidt-Beste 2003

Th. Schmidt-Beste, *Textdeklamation in der Motette des 15. Jahrhunderts*, Turnhout 2003.

Schmidt-Beste 2005

Th. Schmidt-Beste, 'Motivic Structure and Text Setting in the Motets of Clemens and Crecquillon', in: E. Jas (ed.), *Beyond Contemporary Fame. Reassessing the Art of Clemens non Papa and Thomas Crecquillon. Colloquium Proceedings Utrecht, April 24-26, 2003*, Turnhout 2005, pp. 255-282.

Schmidt-Beste 2012

Th. Schmidt-Beste (ed.), *The Motet around 1500. On the relationship of imitation and text*

treatment?, Turnhout 2012.

Schmidt-Görg 1930

J. Schmidt-Görg, 'Vier Messen aus dem XVI. Jahrhundert über die Motette 'Panis quem ego dabo' des Lupus Hellinck. Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte der Missa parodia', in: *Kirchenmusikalisches Jahrbuch* 25 (1930), pp. 77-93, Notenbeilage pp. 2-16.

Schmidt-Görg 1951-1975

J. Schmidt-Görg, 'Nicolai Gombert, opera omnia,' in: *CMM* 6, Rome/USA/s.l. 1951-1974.

Scholliers 1960

E. Scholliers, *De levensstandaard in de XVe en XVIe eeuw te Antwerpen*, Antwerpen 1960.

Scholliers 1975

E. Scholliers, 'Le pouvoir d'achat dans les Pay-Bas au XVIe siècle', in: *Album aangeboden aan Charles Verlinden ter gelegenheid van zijn dertig jaar professoraat*, Gent 1975, pp. 305-330.

Schouteet 1965-1973

A. Schouteet, *Indices op de buitenpoorterboeken van de stad Brugge, 1548-1788*, 2 volumes, (Poorterboeken van de Zuidelijke Nederlanden, volumes I and VI), [s.l.] 1965-1973.

Schouteet 1973

A. Schouteet, *De klerken van de vierschaar te Brugge met inventaris van hun protocollen bewaard op het Brugse Stadsarchief*, Brugge 1973.

Schouteet/De Groote 1973

A. Schouteet and J. de Groote, *Index op de boedelbeschrijvingen en -rekeningen (staten van goederen). Eerste reeks*, Brugge 1973.

Schreurs/Sanders 1989

E. Schreurs and M. Sanders, *Het ierste musyck boexken, Antwerpen, Tielman Susato 1551*, facsimile edition, Peer 1989.

Schroor 2011

M. Schroor (e.a.), *Sneek. Van veenterp tot waterpoortstad*, Leeuwarden 2011.

Schutjes 1870-1876

L.H.C. Schutjes, *Geschiedenis van het bisdom 's Hertogenbosch*, 5 volumes, St. Michiels-Gestel 1870-1876.

Schuttelaars 1998

A. Schuttelaars, *Heren van de Raad. Bestuurlijke elite van 's-Hertogenbosch in de stedelijke samenleving 1500-1580*, (Ph.D. diss., Katholieke Universiteit Nijmegen, 1998), Nijmegen 1998.

Schuttelaars 2010

A. Schuttelaars, 'Hier leijt begraven...' Begraven, begravenen en grafzerken in de Sint-Jan van de middeleeuwen tot de negentiende eeuw', in: J. van Oudheusden and H. Tummers (ed.), *De grafzerken van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch*, 4 volumes, 's-Hertogenbosch 2010, volume I, pp. 21-93. Also available on the internet: <http://www.degrafzerkenvandesintjan.nl>.

Thoe Schwartzberg/Hohenlansberg 1768-1793

G.F. Thoe Schwartzberg en Hohenlansberg (ed.), *Groot placaat en charter-boek van Vriesland, verciert met ophelderende aant. en verbeterende leezingen der oude afschrioven*,

Leeuwarden 1768-1793, 5 volumes.

Selderhuis 2006

H.J. Selderhuis (ed.), *Handboek Nederlandse Kerkgeschiedenis*, Kampen 2006.

Sewright 2008

K.F. Sewright, 'Poetic Anthologies of fifteenth-century France and their Relationship to Collections of the French Secular Polyphonic Chanson', (Ph.D. diss., University of North Carolina at Chapel Hill, 2008), Chapel Hill 2008.

Smets 2001

I. Smets, *Het Memlingmuseum–Sint-Janshospitaal Brugge*, Gent-Amsterdam 2001.

Smijers 1932/1932-1935/1940-1946/1948-1955

A. Smijers, 'De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch. Archivalia bijeengebracht door dr. A. Smijers', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* volume XIII (1932), pp. 46-100 (accounts 1450-1475) and pp. 181-237 (accounts 1475-1500); volume XIV (1932-1935), pp. 48-105 (accounts 1500-1525); volume XVI (1940-1946), pp. 63-106 (accounts 1525-1535), p. 216 (account 1460-1461 in account 1566-67); volume XVII (1948-1955), pp. 195-230 (accounts 1535-1541).

Smijers 1946

A. Smijers, 'Meerstemmige muziek van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* XVI (1946), pp. 1-30.

Smith 1965

C.S. Smith, 'Table blessings set to music', in: G. Reese and R. Brandel (eds.), *The Commonwealth of Music*, New York 1965, pp. 236-283.

Smits 1907

C.F.X. Smits, *De kathedraal van 's-Hertogenbosch*, Brussel/Amsterdam 1907.

Spaans 1997

J. Spaans, *Armenzorg in Friesland 1500-1800. Publieke zorg en particuliere liefdadigheid in zes Friese steden: Leeuwarden, Bolsward, Franeker, Sneek, Dokkum en Harlingen*, Hilversum/Leeuwarden 1997.

Sparks 1972

E.H. Sparks, *The Music of Noel Bauldeweyn*, New York 1972.

Spierings 1979

M. Spierings, 'Het obituarium of dodenboek van de Sint-Janskerk te 's-Hertogenbosch (1280-1435)', in: *Boschboombladeren* 23 (januari 1979), pp. 1-61.

St. John Davison/Kreider/Keahey 1989-

N. St. John Davison, J.E. Kreider and T.H. Keahey (ed.), 'Pierre de la Rue Opera Omnia', in: *CMM* 97, Neuhausen-Stuttgart 1989-.

Van der Steen 1929-1930

L. van der Steen, 'Het Broederschap van het Hoogheilig Sacrament des Altaars in de parochiekerk van St. Petrus Banden te 's-Hertogenbosch', in: *Bossche Bijdragen. Bouwstenen voor de Geschiedenis van het Bisdom 's-Hertogenbosch* 10 (1929-1930), pp. 170-198.

Steiner ('Te Deum')

R. Steiner (et al.), <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Te Deum', accessed February 2013.

Strohm 1990²

R. Strohm, *Music in late medieval Bruges*, Oxford 1990².

Strubbe/Voet 1960

E.I. Strubbe en L. Voet, *De chronologie van de middeleeuwen en de moderne tijden in de Nederlanden*, Antwerpen/Amsterdam 1960.

Swing ('Gascogne, Mathieu')

P.G. Swing, <http://www.oxfordmusiconline.com>, 'Gascongne, Mathieu', accessed February 2013.

Tahon 1998

E. Tahon, 'Pieter I Claeissens, Brugge (?) 1499/1500-1576 Brugge. De Opdracht van Maria in de Tempel', in: M.P.J. Martens (a.o.), *Brugge en de Renaissance. Van Memling tot Pourbus*, volume 2, Brugge 1998, pp. 147.

Telting 1856

A. Telting, 'De Sint Maartens kerk te Franeker, oorkonden en berigten uit het oudste kerkenboek te Franeker', in: *De Vrije Fries* 7 (1856), pp. 74-107.

Theissen 1913

J.S. Theissen, 'Het Leeuwarder Blokhuis in de 16^e eeuw', in: *De Vrije Fries* 21 (1913), pp. 1-43.

Thomas (Motet Database)

J. Thomas, *Motet Database Catalogue Online*, <http://legacy.arts.ufl.edu/motet/default.asp>.

Thompson 1975

G.G. Thompson, 'Benedictus Appenzeller: *Maitre de la Chapelle* to Mary of Hungary and *Chansonnier*', (Ph.D. diss., University of North Carolina, 1975), Chapel Hill 1975.

Thompson 1978/1979

G.G. Thompson, 'Archival Accounts of Appenzeller, the Brussels Benedictus', in: *Revue belge de Musicologie / Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap* 32/33 (1978/1979), pp. 51-70.

Thompson 1982

G.G. Thompson, 'Benedictus Appenzeller. Chansons', in: *Monumenta Musica Neerlandica* XIV, Amsterdam 1982.

Thompson 1984

G.G. Thompson, 'Music in the Court Records of Mary of Hungary', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* 34-2 (1984), pp. 132-173.

Tillman Merritt 1962

A. Tillman Merritt, *Treize livres de motets parus chez Pierre Attaingnant en 1534 et 1535*, neuvième livre, Paris 1962.

Timmermans 1987

M. Timmermans, 'Tussen kerk en wereld'. *Het Groot Begijnhof te 's-Hertogenbosch ± 1274 - ± 1629*, (unpublished master's thesis, Nijmegen 1987).

Timmermans 2010

J. Timmermans, *Astronomisch Uurwerk. Het Laatste Oordeel. Astronomical Clock. The Last Judgement*, 's-Hertogenbosch 2010.

Tournoy 1990

G. Tournoy, 'Het humanisme in 's-Hertogenbosch', in: A.M. Koldeweij (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch, Bijdragen*, 's-Gravenhage 1990, pp. 525-531.

Van Trierum 2008

M. van Trierum, *Het verhaal over de archeologie van Spijkenisse. 5000 jaar wonen en werken*, Spijkenisse 2008.

Van Uytven/Bruneel/Koldeweij/Van de Sande/Van Oudheusden 2004

R. van Uytven, C. Bruneel, A.M. Koldeweij, A.W.F.M. van de Sande and J.A.F.M. van Oudheusden (eds.), *Geschiedenis van Brabant. Van het hertogdom tot heden*, Zwolle/Leuven 2004.

Van der Vaart/Koldeweij 1995

F.J. van der Vaart and A.M. Koldeweij, *De koorafsluiting in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch*, 's-Hertogenbosch 1995.

Van der Vaart 2012

J.M.M. van der Vaart, 'Mariakapelletje' op de Markt. Iconografie van een marktkruis', in: *Bossche Bladen* 2012 (1), pp. 7-13.

Valkestijn 1989

J.W.N. Valkestijn, *Geschiedenis van de jongenzang tot aan de reformatie*, Brugge 1989.

Van Dromme 1908

M. Van Dromme, 'Gulden-mis of missus-mis', in: *Annales de la Société d'émulation de Bruges* LVIII (1908), pp. 389-396.

Van Synghel 1993

G. Van Synghel, *Het Bosch' Protocol, een praktische handleiding*, 's-Hertogenbosch 1993.

Van Synghel 2007

G. Van Synghel, 'Actum in camera scriptorium oppidi de Buscoducis'. *De stedelijke secretarie van 's-Hertogenbosch tot ca. 1450*, Hilversum 2007.

Van Synghel 2010

G. Van Synghel, 'Het stadsrecht', in: M. Brummans, V. Roelvink and A. Vos, *Bossche canon*, 's-Hertogenbosch 2010, pp. 12-13.

Vandamme 1998

L. Vandamme (ed.), *Een stad vol boeken. Bibliotheken en leescultuur in Brugge in de 16de eeuw*, Brugge 1998.

Vandenbergh 1992

S. Vandenbergh, 'De Brugse beeldhouwkunst en sierkunst in Europa', in: V. Vermeersch (ed.), *Brugge en Europa*, Antwerpen 1992, pp. 314-317.

Vandewalle 1979

A. Vandewalle, *Beknopte inventaris van het Stadsarchief van Brugge*, volume 1: *Oud Archief*, Brugge 1979.

Vandewalle 2002a

A. Vandewalle, *Hanze@médici. Brugge, wisselmarkt van Europese culturen*, Oostkamp 2002.

Vandewalle 2002b

A. Vandewalle, *Hanzekooplui en Medicibankiers. Brugge, wisselmarkt van Europese culturen*, Oostkamp 2002.

Vandewalle 2008a

A. Vandewalle, 'De Brugse schoenmakers en timmerlieden in het ambachtswezen (13de-19de eeuw)', in: N. Geirnaert, M. Hoflack and M. Vandebroeck, *Een privilege voor iedereen. Verzamelde studies van dr. André Vandewalle over Brugse geschiedenis, archief en heraldiek (Archiefkunde 10)*, Berchem 2008, pp. 129-140.

Vandewalle 2008b

A. Vandewalle, 'De stadsofficiën van Brugge: openbaar ambt of commercie (15de-18de eeuw)', in: N. Geirnaert, M. Hoflack and M. Vandebroeck, *Een privilege voor iedereen. Verzamelde studies van dr. André Vandewalle over Brugse geschiedenis, archief en heraldiek (Archiefkunde 10)*, Berchem 2008, pp. 159-166.

Vandewalle 2008c

A. Vandewalle, 'Schipper, scheepsbouwers en havenarbeiders', in: N. Geirnaert, M. Hoflack and M. Vandebroeck, *Een privilege voor iedereen. Verzamelde studies van dr. André Vandewalle over Brugse geschiedenis, archief en heraldiek (Archiefkunde 10)*, Berchem 2008, pp. 85-111.

Vanhoutryve 1975

A. Vanhoutryve, *De vishandel en het visambacht te Brugge tot op het einde van het oud regiem*, Sint-Andries/Brugge 1975.

Vanhulst 1990

H. Vanhulst, *Catalogue des Éditions de musique publiées à Louvain par Pierre Phalèse et ses fils 1545-1578*, Brussel 1990.

Vanhulst 1995

H. Vanhulst, 'Le manuscrit 41 des archives communales de Bruges', in: *Le concert des voix et des instruments à la Renaissance*, Paris 1995, pp. 231-242.

Vanhulst 2005

H. Vanhulst, 'La musique dans les manuels de conversation bilingues de la Renaissance. Les *Seer gemeyne Tsamencoutingen / Collocutions bien familiares* de Jean Berthout', in: *Revue belge de Musicologie / Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap* 59 (2005), pp. 93-124.

Van Veenendaal 1990

A. van Veenendaal, 'Gedecoreerde handschriften van Mariënwater', in: A.M. Koldewij (ed.), *In Buscoducis. Kunst uit de Bourgondische tijd te 's-Hertogenbosch*, Bijdragen, 's-Gravenhage 1990, pp. 497-500.

Van de Ven 1994

J.M.M. van de Ven, *Over Brabant geschreven. Handschriften en archivalische bronnen in de Tilburgse Universiteitsbibliotheek*, volume 2: *Jonge handschriften en archivalische bronnen*, Leuven 1994.

Vente 1956

M.A. Vente, *Proeve van een repertorium van de archivalia betrekking hebbende op het Nederlandse Orgel en zijn makers tot omstreeks 1630*, Brussel 1956.

Vente 1963a

M.A. Vente, 'De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch 1541-1615', in: *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* XIX (1963), pp. 32-43 (accounts 1541-1566) and pp. 163-172 (accounts 1566-1620).

Vente 1963b

M.A. Vente, *Die Brabanter Orgel. Zur Geschichte der Orgelkunst in Belgien und Holland im Zeitalter der Gotik und der Renaissance*, Amsterdam 1963.

Vente 1979

M.A. Vente, 'Aspecten van de Delftse muziekgeschiedenis', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 157-162.

Vente 1980

M.A. Vente, 'Documenten betreffende de muziek in de Oude en Nieuwe Kerk te Delft (1434-1655)', in: *Bouwstenen voor een geschiedenis der toonkunst in de Nederlanden* 3, Amsterdam 1980, pp. 49-110.

Verdam 1994

J. Verdam, *Middelnederlandsch handwoordenboek*, 's-Gravenhage 1932 (reprint 1994).

Verhagen 1998

P. Verhagen, *De Binnendieze van 's-Hertogenbosch. 800 jaar geschiedenis – 25 jaar restauratie*, Zwolle/'s-Hertogenbosch 1998.

Verhees/Vos 2005

E. Verhees and A. Vos, *Historische atlas van 's-Hertogenbosch. De ruimtelijke ontwikkeling van een vestingstad*, Amsterdam 2005.

Verhoeven 1992

G. Verhoeven, *Devotie en negotie – Delft als bedevaartsplaats in de late middeleeuwen*, Amsterdam 1992.

Verhoeven 1993a

G. Verhoeven, 'Dat beghinsel van onser vrouwen. Het ontstaan van de cultus van Onze Lieve Vrouwe van 's-Hertogenbosch', in: J.A.F.M. van Oudheusden, P.H.A.M. Abels, J.G.M. Biemans and A.P.F. Wouters (eds.), *Ziel en zaligheid in Noord-Brabant. Vijfde verzameling bijdragen van de Vereniging voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis*, Delft 1993, pp. 40-60.

Verhoeven 1993b

G. Verhoeven, 'Kerkelijke feestdagen in de late Middeleeuwen. Utrechtse en Delftse kalenders', in: *Holland, regionaal-historisch tijdschrift* 25 (1993), pp. 156-173.

Verhoeven 1994

G. Verhoeven, 'De beoorkonding van testamenten in middeleeuws Friesland', in: J.A. Mol (ed.), *Zorgen voor zekerheid. Studies over Friese testamenten in de vijftiende en zestiende eeuw*, Leeuwarden 1994, pp. 13-36.

Verhoeven 1999

G. Verhoeven, *Het eerste kohier van de tiende penning van Delft (1543)*, Hilversum 1999.

Verhoeven/Mol 1994

G. Verhoeven en J.A. Mol, *Friese testamenten tot 1550*, Leeuwarden 1994.

Verhoofstad 1959

P.M. Verhoofstad, *Inventaris der archieven van kerken, kloosters en staties, berustend in het archiefdepot van het bisdom van Haarlem*, Haarlem 1959.

Verlinden 1959-1973

C. Verlinden (ed.), *Dokumenten voor de geschiedenis van prijzen en lonen in Vlaanderen en Brabant (XVe-XVIIIe eeuw)*, 4 volumes, Brugge 1959-1973.

Vermeersch 1992

V. Vermeersch (ed.), *Brugge en Europa*, Antwerpen 1992.

Vermeersch 1999

V. Vermeersch (a.o.), 'Sint-Donaas Brugge. Leven en dood van een kathedraal. Tentoonstelling Gruuthusemuseum 11/11/1999 – 31/01/2000', in: *Museum Bulletin* 19, nr. 4-5 (1999).

Verreyt 1923

Ch.C.V. Verreyt, 'Jan van Wintelrooy, zangmeester en componist te 's-Hertogenbosch in de 16^e eeuw', in: *Taxandria. Tijdschrift voor Noordbrabantsche geschiedenis en volkskunde* 30 (1923), pp. 212-214.

Vink 1997

E. Vink, 'Wonen ten noorden van de Sint Jan', in: H.W. Boekweijt and H.L. Janssen (eds.), *Bouwen & wonen in de schaduw van de Sint Jan*, 's-Hertogenbosch 1997, pp. 20-47.

Vink 2013a

E. Vink, 'Middelpunt van 's-Hertogenbosch. De put op de Markt', in: *Bossche Bladen* 2013 (2), pp. 38-43.

Vink 2013b

E. Vink, 'Het vrouwenhuysken op de Markt. Een gebouwtje met twee gezichten', in: *Bossche Bladen* 2013 (4), pp. 130-135.

Vlagsma 1996

A.H. Vlagsma, 'De bouw van de tweede Sint Annakapel op het blokhuis te Leeuwarden', in: *It Beaken* 58 (1996), pp. 168-184.

Vlagsma 2003

A.H. Vlagsma, *De Friese orgels tussen 1500 en 1750. Een onderzoek naar de geschiedenis en de bouw van de orgels, de kasarchitectuur, de orgelmakers en de organisten*, Leeuwarden 2003.

Vleeschouwers-van Melkebeek 1993

M. Vleeschouwers-van Melkebeek, 'De parochies van het bisdom Doornik, 1400-1559', in: *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis, gesticht onder de naam "Société d'Émulation" te Brugge* 130 (1993), pp. 187-220.

Voisin 1860

M. Voisin, 'Drames liturgiques à Tournai', in: *Bulletins de la Société historique et littéraire de Tournai* 4, Tournai 1860, pp. 261-277.

De Vries 1992²

J. de Vries, *Vroomheid en Vergankelijkheid. De Franeker Martinikerk*, Oosterend 1992².

Vries 1997

O. Vries, 'Friesland in de Habsburgse tijd: bestuurlijke achtertuin van Holland?', in: Ph.H. Breuker and A. Janse, *Negen eeuwen Friesland – Holland. Geschiedenis van een haat-liefdeverhouding*, Leeuwarden/Zutphen 1997, pp. 134-141.

Weale/Misset 1889

W.H.J. Weale and E. Misset, *Analecta liturgica, Part I: Clavicula missalis romani Pii V jussu ed. – Kalendarium romanum Pii V jussu ed., etc.*, [s.l.] 1889, pp. 296-302.

Weaver 2003

A.H. Weaver: 'Aspects of Musical Borrowing in the Polyphonic *Missa de feria* of the Fifteenth and Sixteenth Centuries', in: H. Meconi (ed.), *Early Musical Borrowing*, New York 2003, pp. 125-148.

Wegman 1989

R.C. Wegman, 'Music and Musicians at the Guild of Our Lady in Bergen op Zoom, ca. 1470–1510', in: *Early Music History* 9 (1990), pp. 175-249.

Wegman 1996

R.C. Wegman, *Born for the Muses. The Life and Masses of Jacob Obrecht*, Oxford 1996 (paperback edition of the 1994 original), pp. 139.

Wellens 1965

R. Wellens, 'La révolte brugeoise de 1488', in: *Annales de la société d'émulation de Bruges* 102 (1965), pp. 5-52.

Wesner 1992

A. Wesner, 'The chansons of Loyset Compère: Authenticity and stylistic development', (Ph.D. diss., Harvard University, 1992), Ann Arbor 1992.

Wesseling 1966

J. Wesseling, *De geschiedenis van Axel*, Groningen 1966.

Weve 1979

W.F. Weve, 'Stadspoorten', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 80-84.

Wicks/Wagner

J.D. Wicks and L.J. Wagner (eds.), 'Pierre de Manchicourt, opera omnia', in: *CMM* 55, [s.l./Neuhausen-Stuttgart/Holzgerlingen] 1971-1984.

Wieck 1988

R.S. Wieck, *The book of hours in Medieval Art and Life*, London 1988.

Willaert 2010

F. Willaert (ed.), *Het Gruuthuse-handschrift in woord en klank. Nieuwe inzichten, nieuwe vragen. KANTL-colloquium 30 november 2007*, Gent 2010.

Winsemius 1979

J.P. Winsemius, 'Delft en hof van Delft', in: *De stad Delft – Cultuur en maatschappij tot 1572*, Delft 1979, pp. 9-16.

Wolf 1999

R. Wolf, *Een doolhof van eeuwen. Zeven eeuwen ziekenzorg in 's-Hertogenbosch, van Groot Ziekengasthuis tot Bosch Medicentrum, 1274-1999*, Nijmegen/'s-Hertogenbosch 1999.

Wolf 2011

R. Wolf, *Beter worden. Het ziekenhuis in de stad van Jeroen Bosch*, 's-Hertogenbosch 2011.

Woltjer 1962

J.J. Woltjer, *Friesland in hervormingstijd*, Leiden 1962.

Wouters 1998

A. Wouters, 'Wie was wie en wie deed wat? De personages in en rond de Vlaamse kapittelkerken', in: I. de Loos, M. Monteyne and E. Schreurs (ed.), *Laus deo – Pax vivis: het muziekleven aan de Vlaamse kapittelkerken en kathedralen tot ca. 1800 / La vie musicale dans les églises collégiales de Flandre et dans les cathédrales jusqu'en 1800*, Brussel 1998, pp. 15-23.

Wright 1978

C. Wright, 'Performance Practices at the Cathedral of Cambrai 1475-1550', in: *Musical Quarterly* 64, no. 3 (1978), pp. 295-328.

Van Zeir 1960

P. van Zeir, 'De inrichting van de Armendissen van de oude Brugse stadsparochies vóór 1526', in: *Annales de la société d'émulation de Bruges* XCVII (1960), pp. 104-153.

Van Zeir 2002

P. van Zeir, *Wandelen langs historische kerken van Brugge*, Antwerpen 2002.

Zijlstra 1997

S. Zijlstra, 'Dopersen in Friesland en Holland, ca. 1530 tot ca. 1700', in: Ph.H. Breuker and A. Janse, *Negen eeuwen Friesland – Holland. Geschiedenis van een haat-liefdeverhouding*, Leeuwarden/Zutphen 1997, pp. 148-156.

Van Zuijlen 1861

R.A. van Zuijlen jr., *Inventaris der archieven van de stad 's Hertogenbosch, chronologisch opgemaakt en de voornaamste gebeurtenissen bevattende (Stads Rekeningen van het jaar 1399-1800)*, 's Hertogenbosch 1861.

Zwitser 2000a

J.J. Zwitser, 'sHerAsJ 216-2. Graduale-Sequentiarium, ca 1530-1583', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 95-100.

Zwitser 2000b

J.J. Zwitser, 's-Hertogenbosch, Rijksarchief Noord-Brabant, Archief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, Codex Smijers, Koorboek met gregoriaans en polyfonie, ca 1529-1564', in: I. de Loos (ed.), *Gregoriaans in laatmiddeleeuws 's-Hertogenbosch. Syllabus van de werkgroep Bronnenonderzoek Middeleeuwen 1999-2000, specialisatie Muziekwetenschap, Faculteit der Letteren, Universiteit Utrecht*, Utrecht 2000, pp. 75-87.